

STAD TURNHOUT

TURNHOUTSE ROUTE ARCHIEF & MUSEA

JAARVERSLAG 2015

I.	INLEIDING	4
II.	COLLECTIEPLANNING	6
	Onroerend erfgoed	6
	Aanwinsten	6
	Collectiemobiliteit en afstoting	7
	Bruiklenen	7
	Uitleendienst tentoonstellingsmateriaal	7
III.	ALGEMENE WERKING BEHOUD EN BEHEER	8
	Preventieve conservatie- en restauratiebehandelingen	8
	Vormingen en adviezen rond behoud en beheer door TRAM 41	8
	Calamiteitenplan	9
	Integrated Pest Management	9
	Optimaliseren van het centraal erfgoeddepot (duurzaam bewaren van erfgoed)	10
IV.	ONDERZOEK	11
	Algemeen	11
	Publicaties	11
	Collectieregistratie en inventarisatie	12
	Museumcollecties	12
	Archieven	12
	Wetenschappelijke bibliotheek “Antwerpse Kempen”	13
	Digitalisering	13
	Onderzoek op de collectie	14
V.	ONDERSTEUNING VAN HET DOCUMENTBEHEER	16
VI.	PUBLIEKSWERKING	17
	Bezoekcijfers	17
	Tentoonstellingen	19
	Evenementen	19
	Activiteiten	20
	Vorming	21
	Voor kinderen, scholen en families	21
	Voor senioren	22
	Project ‘jongerengidsen’	23
VII.	COMMUNICATIE	24
	Communicatie - provincie Antwerpen	24
	Herprofilering en naamsverandering TRAM 41	26

Samenwerking	27
Bewijsstukken	27
VIII. TRAM 41 ALS BEDRIJF	28
Beheersorgaan: museumraad	28
Stafcel	28
Overig overleg	28
Advies aan derden	28
Vertegenwoordiging	29
Personeelsbeleid	29
Financieel beleid	31
Infrastructuur	32
IX. BIJLAGEN	33
Bijlage 1: Aanwinsten	33
Bijlage 2: Collectiemobiliteit en afstoting	36
Bijlage 3: Vernietiging archief van het OCMW, deelarchief "personeel".	38
Bijlage 4: Bruiklenen	42
Bijlage 5: Uitleendienst tentoonstellingsmateriaal	44
Bijlage 6: Preventieve conservatie- en restauratiebehandelingen	45
Bijlage 7: Object van de maand	46
Bijlage 8: Ondersteuning van het documentbeheer bij de stadsdiensten en het OCMW, overzicht van bezoeken.	47
Bijlage 9: Tentoonstellingen	48
Bijlage 10: Evenementen	49
Bijlage 11: Activiteiten	50
Bijlage 12: Vorming	52
Bijlage 13: Voor kinderen, scholen en families	53
Bijlage 14: Senioren	55
Bijlage 15: Krantenartikels 2015	56
Bijlage 16: voorbeeld van externe communicatie - provincie Antwerpen	61
Bijlage 17: Voorlopig financieel verslag 2015 (stand 25/3/2016)	62

I. INLEIDING

Op vlak van tentoonstellingen nam 2015 een vliegende start. Na een rondreis door Vlaanderen en Brussel hield de rondreizende tentoonstelling DE ANDERE VERBEELD / VERBEELD GEVAAR voor de laatste keer halt in de Begijnhofkerk in Turnhout. Het samenwerkingsproject van ORBIT, Erfgoed Noorderkempen en TRAM 41 kende een groot succes. Uniek aan deze locatie was het lokale luik: in het Begijnhofmuseum werden kunstwerken uit de eigen collectie en archieven getoond, waarin 'de andere' op verrassende wijze wordt afgebeeld. De aanslag op Charlie Hebdo in Parijs zorgde ervoor dat de stereotiepe verbeelding van andere godsdiensten in de katholieke kunst een nog grotere actualiteitswaarde had. De tentoonstelling genereerde maar liefst 58% meer bezoekers dan in 2014. 22 middelbare klassen uit Turnhout en de ruime regio brachten een bezoek aan de dubbeltentoonstelling, een moeilijk te bereiken doelgroep.

In het najaar kon het gedigitaliseerd en ingezongen 'Processionale' worden ingehuldigd. Dankzij de financiële steun van de Vrienden van het Begijnhof en tientallen privé-donateurs (via een crowdfundingproject in 2014) kon het gesloten boek eindelijk zijn geheimen prijs geven. De partituren werden integraal ingezongen door *Psallentes*.

Ook voor het in 2014 heropende Taxandriamuseum was 2015 een succesvol jaar. Dankzij een zorgvuldig opgezette promotiecampagne en de organisatie van evenementen konden we ook hier een stijging in de bezoekcijfers noteren. Zo brachten we het vernieuwde museumconcept 'Hotel Taxandria' onder de aandacht met een ludieke installatie tijdens het filmfestival MOOOV en op de cultuurmarkt van Turnhout. De prachtige zolder deed tot driemaal toe dienst als decor voor projecten van FARO: het *interviewtraject*, de cursus 'Marketing: vloek of zegen' en de inspiratiedag voor Erfgoeddag. Zo kwam het museum ook onder de aandacht bij museumcollega's.

In het Speelkaartenmuseum liep de productie van de nieuwe vaste opstelling 'Harten Vijf' vertraging op door de hoge werkdruk bij de stedelijke technische diensten. Daarom werd de oplevering van het ontwerp van Brussels Lof uitgesteld naar 2016. Ook de uitwerking van een nieuwe vleugel met hedendaagse speelkaarttoepassingen i.s.m. speelkaartenfabrikant Cartamundi werd naar 2016 uitgesteld.

In het najaar was Turnhout het wereldcentrum van de speelkaart. De *International Playing-Card Society* hield van 9 tot 11 oktober zijn jaarlijkse ledenvergadering en congres in het Speelkaartenmuseum. Een 80-tal deelnemers afkomstig uit België, Nederland, Italië, Duitsland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en Tsjechië woonden het congres bij en konden genieten van een officiële ontvangst op het Stadhuis. Ook een bedrijfsbezoek achter de schermen bij Cartamundi stond op het programma.

In het Stadsarchief ging de meeste energie naar de uitwerking van een masterplan voor de verbouwing van de Warandesite samen met de openbare bibliotheek en Strip Turnhout. WIT architecten kwamen als winnend bureau uit de ontwerpwedstrijd. In nauw overleg met de museumraad en de Kring Taxandria werd een programma van eisen samengesteld. Verder lanceerde het stadsarchief een avondopening en een nieuwe website, www.genealogieturnhout.be.

Het stadsbestuur zette in 2015 in op uitstraling en imago. Zo kreeg het *citymarketingplan* verder vorm en ondersteunde TRAM 41 de uitrol van de UItpas in de regio. TRAM 41 onderzocht de verschillende mogelijkheden om tot een vernieuwde merkenstrategie te komen.

Om nieuwe doelgroepen te bereiken overlegde TRAM 41 met partnerorganisaties MOOOV, 't Antwoord, Herita en het in 2015 nieuw ingerichte vluchtelingencentrum *Turneia*. Het aanbod voor inwoners van woonzorgcentra werd verder op punt gesteld.

TRAM 41 profileerde zich in 2015 verder als *regionaal expertisecentrum*. Er werd advies verleend aan de musea van Arendonk, Essen, Dendermonde en Tienen. Verder konden heel wat van verenigingen in de stadsregio tentoonstellingsmateriaal ontlenu. In nauwe samenwerking met de Erfgoedcel Noorderkempen konden erfgoedhouders terecht voor gratis advies van de dienst behoud en beheer en opleidingen over documentbeheer door het stadsarchief.

TRAM 41 kon in 2015 twee grote stappen vooruit zetten op vlak van depotbeheer. Zo kregen we de kans om deel te nemen aan het prestigieuze *RE-ORG* project geleid door ICCROM en dienden we een dossier in om een onroerenderfgoeddepot te ontwikkelen samen met de Archeologische Dienst Antwerpse Kempen.

Blijde gedachten, Taxandriamuseum

II. COLLECTIEPLANNING

Onroerend erfgoed

In 2015 kreeg TRAM 41 van de Vlaamse Overheid een erkenning als onroerenderfgoeddepot. Het erfgoeddepot is een bewaarplaats voor tijdelijke en permanente opslag van erfgoedcollecties uit Turnhout en de regio. Naast het bewaren van de stedelijke museumcollecties neemt het een receptieve functie op voor het onroerend erfgoed; namelijk archeologische en bouwhistorische elementen uit de 11 gemeenten die deel uitmaken van het werkingsgebied van projectvereniging Erfgoed Noorderkempen: Turnhout, Oud-Turnhout, Arendonk, Baarle-Hertog, Hoogstraten, Rijkervorsel, Merksplas, Vosselaar, Beerse, Kasterlee en Ravels.

Aanwinsten

In 2015 heeft TRAM 41 via schenking en aankoop een aantal objecten en archieven verworven.

U vindt een volledig overzicht in **bijlage 1**.

Het Stadsarchief ontving een aantal interessante en uitgebreide privé-archieven. Zij zullen verder ontsloten worden voor onderzoek.

- Archief van de Lions Club Turnhout Hartevrouwe, 1983-2004
- Archief van Jos Huybreghts, politiek gevangene, 1942-2013
- Archief van Swat Persegael, voetballer
- Archief en objecten van de Koninklijke Turnvereniging Turnhout Kracht en Zwier, 1903-2007
- Films van de familie Boone

Ook een aantal stadsdiensten droegen archief over aan het Stadsarchief. De belangrijkste overdrachten waren die van de Jeugd Dienst (1972-2009) en van de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten (1970-2000).

Expo: Nieuwe Tijden, Nationaal museum van de Speelkaart

Collectiemobiliteit en afstoting

Door de stadsdiensten en het Stadsarchief werd in 2015 35 meter administratief archief van na 1945 vernietigd.

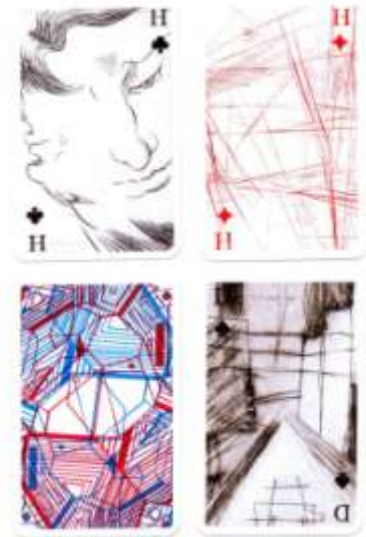
U vindt een volledig overzicht in **bijlage 2**.

De archivaris en de archiefverantwoordelijke van het OCMW Turnhout zorgden voor de selectie en vernietiging van 24 lopende meter archief van het OCMW, deelarchief "personeel", uit de periode 1950-2011.

U vindt een volledig overzicht in **bijlage 3**.

Op 19 februari 2015 werden archiefstukken van de Sint-Antoniusgilde uit Retie (1629-1936) overgedragen aan de Heemkundige Kring "Zeven Neten" van Retie.

De stukken waren teruggevonden in het Stadsarchief Turnhout bij de inventarisatie van een privé-archief.

Illustratie, Walter Dohmen

Op 11 september 2015 werden 12 archiefdozen met krantenknipsels over Vlaamse striptekenaars overgedragen aan de vzw Stripgids in Turnhout. Stripgids is gehuisvest in de openbare bibliotheek en beschikt over een eigen documentatiecentrum over de Vlaamse strip.

Het Stadsarchief organiseerde in 2015 2 verkopen van boeken en tijdschriften die dubbel zijn of niet passen in de collectie. In totaal ging het om zo'n 3.700 titels. In een eerste fase kregen andere erfgoedbibliotheek de kans om de boeken gratis over te nemen. Verschillende instellingen kwamen boeken ophalen voor hun eigen collectie. De titels die overbleven werden tegen een klein bedrag per stuk te koop aangeboden in de leeszaal van het Stadsarchief. Wat overbleef werd geschonken aan de Turnhoutse kringwinkel.

Bruiklenen

TRAM 41 werkte in 2015 mee aan **5 tentoonstellingen** of studies door het ter beschikking stellen van bruiklenen in Blankenberge, Hoogstraten, Roermond, Brussel en Valkenswaard. U vindt een volledig overzicht in **bijlage 4**.

Uitleendienst tentoonstellingsmateriaal

TRAM 41 leende in 2015 tentoonstellingsmateriaal uit aan verenigingen, groepen en organisaties uit de socio-culturele sector, scholen, musea uit de Turnhoutse regio. U vindt een overzicht in **bijlage 5**.

III. ALGEMENE WERKING BEHOUD EN BEHEER

Preventieve conservatie- en restauratiebehandelingen

Voltooide behandelingen in 2015 zijn te vinden in **bijlage 6**.

Jaarlijks wordt er **zuurvrij verpakkingsmateriaal** aangekocht in de vorm van zuurvrije archiefdozen, prentendozen, zuurvrij omslagpapier en zijdepapier.

TRAM 41 heeft in 2015 twee grote aankoop rondes van zuurvrij materiaal georganiseerd in afstemming met Erfgoedcel Noorderkempen, dit gebeurde om de transportkosten te drukken. TRAM 41 heeft ook een uitgebreide materialenlijst opgesteld voor intern gebruik. Afnemers van zuurvrij materiaal van Erfgoedcel Noorderkempen hebben de keuze uit een gelijkaardig maar beperkter aanbod. Dit materiaal wordt gebruikt om collectiestukken te verpakken.

Vormingen en adviezen rond behoud en beheer door TRAM 41

Er werden plaatsbezoeken afgelegd en er advies verleend voor restauratie- en conservatiebehandelingen en preventieve conservatie aan de volgende organisaties en instellingen:

- Coördinatie, advies en uitvoering in samenwerking met Erfgoed Noorderkempen en Stedelijk Museum. Hoogstraten) van het project 'Digitaliseren en zuurvrij verpakken van plannen Sint-Katharinakerk te Hoogstraten'.
- Plaatsbezoek met Erfgoed Noorderkempen aan Kaarsenmuseum te Baarle-Hertog.
- Advies over restauratie- en conservatiebehandeling van Calvarie op de gemeentebegraafplaats in de Kwakkelstraat te Turnhout.
- Advies over restauratie- en conservatiebehandeling van opgezette krokodil uit de collectie van het Heilig Graf te Turnhout.
- Advies aan student aan de richting Conservatie en Restauratie aan de UA in verband met een masterproof over crowdsourcing.

Kick-off RE-ORG project

Calamiteitenplan

In 2015 zijn er 3 **evacuatieoefeningen** uitgevoerd in het Taxandriamuseum en het Stadhuis (het Stadsarchief). De twee CollectieHulpVerleningskarren (CHV-kar) met noodvoorraad voor een calamiteit met waterschade bij archieven zijn nagekeken in het Stadsarchief en het Museum van de Speelkaart.

In 2015 is er een personeelsoefening georganiseerd voor de evacuatie van collectiestukken. Hierbij werd gebruik gemaakt van de CollectieHulpVerleningskit (CHV-kit) voor musea. Deze oefening maakte het personeel vertrouwd met de noodmaterialen en de te volgen procedures bij waterschade en brandschade.

Calamiteitenoefening Erfgoed, TRAM 41, stadhuis, november 2015

Integrated Pest Management

De insectenmonitors zijn in 2015 nagekeken en de gegevens zijn gelogd in een Excell-database.

Optimaliseren van het centraal erfgoeddepot (duurzaam bewaren van erfgoed)

TRAM 41 wil in samenwerking met provincie Antwerpen (Campus Vesta) inzetten om erfgoed op een duurzame manier te bewaren.

De behoud-en-beheerpraktijk richt zich op het weren van de verschillende soorten schade die een collectie kan ondergaan door preventief te werken op de 10 schadefactoren: onstabiel klimaat, insecten en ongedierte, diefstal, licht... De depotinrichting en het gebouw waarin het depot is gesitueerd spelen hierbij een belangrijke rol.

In 2015 kreeg TRAM 41 de mogelijkheid om verder in te zetten op 'duurzaam bewaren' en deel te nemen aan het internationale project RE-ORG. Met dit RE-ORG project zal TRAM 41 de expertise opbouwen om in 2015-2016 in de eigen instelling de depotwerking te reorganiseren en nadien deze expertise uit te dragen in de regio.

Tegelijkertijd startte TRAM 41 met een studie naar het klimaat in het centraal erfgoeddepot. Naar aanleiding van de vervanging van het HVAC-systeem in L1 en L2 wordt het gebouw, de ruimte en de omstandigheden bestudeerd en geanalyseerd.

Luchtdichtheidsmeting, museumdepot

Het doel is het verouderde deel van het erfgoeddepot zo duurzaam en energie-efficiënt mogelijk te vernieuwen en aan te passen.

Met de resultaten van deze studie wordt in 2016 een vernieuwingstraject opgestart waarbij de volgende ruimtes worden aangepakt: L1 – L2 – Q.

Presentatie Processionale, Begijnhofmuseum, september 2015

IV. ONDERZOEK

Algemeen

In 2015 ondernam TRAM 41 volgende acties rond wetenschappelijk onderzoek:

- Net zoals de vorige jaren werd een lijst met onderzoeksthema's op basis van bronnenmateriaal bewaard door het Stadsarchief en de Musea verstuurd aan de departementen geschiedenis van verschillende Vlaamse universiteiten – mei 2015.
- Het Stadsarchief voerde onderzoek uit rond het Huis metten Thoren en Hongaarse vluchtelingen in de jaren 1920.
- De archivaris nam deel aan vergaderingen van de stichting Colloquium De Brabantse Stad vzw.
- Het Museum van de Speelkaart heeft in het verleden al verschillende mogelijkheden onderzocht om historische kaartspelen van onder het stof te halen en opnieuw onder de belangstelling te brengen. Bijvoorbeeld door zijn bezoekers de mogelijkheid te geven kaart te spelen of door kaartwedstrijden (zoals "hartenslag" met de jongerengidsen). In dit verband is "kwajongen" en "pesten" nader bekeken.

Praatjes bij plaatjes, Filip Cremers, mei 2015

- In het kader van een onderzoek naar de scharnierperiode 1850, wanneer de grote, internationale doorbraak van de Turnhoutse kaartenmakers zich situeerde, is onderzocht wanneer zij met de productie en export van het zgn. Engelse beeld zijn begonnen. Dit kaarttype is via Groot-Brittannië in haar kolonies terecht gekomen en intussen internationaal het meest verspreide beeld geworden. In de 19de eeuw werd het o.m. in India, China, Japan, Amerika en Afrika gebruikt. De Turnhoutse kaartenmakers namen het beeld in hun assortiment op, een voorwaarde om wereldwijd aan de behoeften van de markt te kunnen voldoen.
- In aanloop naar de tentoonstelling "Lust en leugen", gepland voor 2016, deed de kunsthistorica Clémentine Diepen op verzoek van het Museum van de Speelkaart een onderzoek naar het zogenaamde anti-pausspel. Dit satirische kaartspel verscheen anoniem omstreeks 1723-1727 in Amsterdam en leverde felle kritiek op de paus en de jezuïeten. De resultaten van het onderzoek worden in de expositie verwerkt.

Publicaties

- Bart Sas, "De bouwdossiers in het Stadsarchief Turnhout (1825-1940) als bron voor historisch onderzoek", in Taxandria Jaarboek, 2015.
- Bart Sas en Hans Vanhulle, "Samenwerken motiveert: 2 jaar Archiefbank Kempen", in META, 2015/2, p. 19-23.

Collectieregistratie en inventarisatie

TRAM 41 maakt voor de registratie, inventarisatie en catalogering van zijn collecties gebruik van de **internationale standaarden**. Deze taken worden uitgevoerd door de cel behoud en beheer (museumcollecties) en door de cel archief en bibliotheek (archieven).

In het kader van de registratie en inventarisatie van de collecties van TRAM 41 vond onderzoek plaats naar de context van de objecten en archieven in kwestie. Bij museumobjecten wordt deze informatie opgenomen in het beschrijvingsstelsel "Adlib". Voor de online ontsluiting van de collectiedatabank wordt er momenteel gebruik gemaakt van de Adlib Internet Server. De internetlink kan op aanvraag worden bezorgd maar is momenteel nog niet beschikbaar voor het grote publiek. Via het interne netwerk is via de internetlink de database doorzoekbaar met foto's.

In het kader van de ontwikkeling van de **erfgoeddatabase van de provincie Antwerpen** heeft TRAM 41 advies gegeven. Verder is er actief meegewerkt aan de verschillende testrondes.

Stadsarchief Turnhout maakt voor de online ontsluiting van haar collecties gebruik van:

- Archiefbank Kempen (archieven)
- Bibliotheekcatalogus VUBIS (boeken)
- Erfgoedbank Noorderkempen (beeldmateriaal)

Vanaf 1 oktober 2015 kwam hier een vierde databank bij: Genealogie Turnhout. Deze website bevat scans van de akten van de burgerlijke stand (1796-1914) en van de bevolkingsregisters (1821-1890). Deze gegevens zijn dus vanaf deze datum online doorzoekbaar.

Museumcollecties

Voor de registratie van de museumcollecties kan TRAM 41 rekenen op vier parttime registratoren. Zij worden bijgestaan door deskundige en ervaren vrijwilligers onder leiding van de wetenschappelijke stafmedewerkers. De registratoren gaan systematisch te werk en voeren de basisregistratie voor nieuwe aanwinsten uit. Gegevens verkregen uit onderzoek worden bij al bestaande records toegevoegd. **Restauratiedossiers worden genummerd** en gelinkt aan de objectrecords. Standplaatswijzigingen worden systematisch doorgegeven aan de collectieregistrator en aangepast.

In 2015 werden in totaal **1.098 nieuwe en unieke records** met **4.331 foto's** in het collectieregistratieprogramma ingebracht. Hoofdzakelijk gaat het om objecten in het depot die nooit eerder geregistreerd werden.

Regelmatig worden aan bestaande records wijzigingen aangebracht en extra informatie toegevoegd. In 2015 zijn er zo ongeveer **2.692 wijzigingen** en toevoegingen gebeurd.

Archieven

De archivaris, de archiefmedewerkers en de vrijwilligers van het Stadsarchief zorgden in 2015 voor de ordening, de verpakking en de inventarisatie van 12 nieuwe archiefbestanden. Daaronder het archief van de Cultuurraad (1966-2012), van het Centrum voor Levens- en Gezinsvragen (1969-2005) en van de firma Vueghs Frères (19e eeuw-1979). Al deze archieven werden toegevoegd aan de online databank Archiefbank Kempen.

Voor het eerst werden ook de inventarissen van bedrijfsarchieven bewaard in het Museum van de Speelkaart toegevoegd aan Archiefbank Kempen. Het gaat om de archieven van Brepols, Mesmaekers en Glénisson en Zonen.

Daarnaast werd in 2015 sterk ingezet op de verdere aanvulling van het archief van de Stad Turnhout (periode 1796-heden). Zo werden de deelarchieven algemene briefwisseling, afkondigingen, jumelages, welzijn, jeugd, toerisme, cultuurbeleidscoördinatie en bibliotheek toegevoegd. Een inventaris van het uitgebreide deelarchief financiën is in voorbereiding.

Een vrijwilliger werkte verder aan het maken van een toegang op de gemeenteraadsverslagen uit de 19^e eeuw.

Wetenschappelijke bibliotheek “Antwerpse Kempen”

Een archiefmedewerker en twee vrijwilligers voerden in 2015 maar liefst 4.211 boeken en tijdschriften toe aan de online catalogus van de wetenschappelijke bibliotheek.

In het kader van het project “Short Title Catalogue Vlaanderen” (STCV) werden 707 beschrijvingen van oude drukken toegevoegd aan de STCV-databank van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek. Voor het eerst werden ook oude drukken toegevoegd uit de collecties van het Museum van de Speelkaart (10 ex.), het Begijnhofmuseum (5 ex.) en Corpus Christianorum (35 ex.).

Er vond verschillende malen overleg plaats met de dienst Bibliotheken en Kunsten van de Provincie Antwerpen in het kader van de overschakeling van de huidige software (VUBIS) naar Brocade. Deze overschakeling zal in 2016 gebeuren.

Digitalisering

Twee medewerkers en vier vrijwilligers voerden gedigitaliseerde prentbriefkaarten, glasnegatieven en -positieven en foto's die dateren van vóór 1940 verder in de online databank www.erfgoedbanknoorderkempen.be. Eind 2015 bevatte de databank bijna 8.000 beelden.

Een vrijwilliger werkte verder aan de digitalisering en de beschrijving van het prentenkabinet van het Stadsarchief. De beschrijvingen worden opgenomen in de collectiedatabank.

Vrijwilliger Mark Uytterhoeven, Stadsarchief, december 2015

In de loop van 2015 werden 600 glasnegatieven van de familie Boone gedigitaliseerd door een externe firma. Een selectie van de beelden zal in 2016 opgenomen worden in Erfgoedbank Noorderkempen.

Het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) haalde 21 VCR-tapes en 40 audiocassettes op voor digitalisering. De beschrijving van dit materiaal werd vooraf ingevoerd in het registratiesysteem van VIAA. VIAA zal zorgen voor de verdere digitalisering en online ontsluiting.

Een getypte index met de namen van de Turnhoutse begijnen (periode 15^e-20^e eeuw) werd ingescand en online geplaatst op de pagina “Toegangen” van de website van het Stadsarchief.

Op 1 oktober 2015 ging de nieuwe databank Genealogie Turnhout online. De databank bevat scans van de akten van de burgerlijke stand en de bevolkingsregisters van Turnhout. De nieuwe databank telde eind 2015 reeds 400 geregistreerde gebruikers.

Onderzoek op de collectie

Object van de maand

Maandelijks kiest TRAM 41 één collectiestuk uit om het in de kijker te zetten. Dit 'Object van de maand' wordt uitgebreid beschreven op een objectfiche. Het project loopt sinds 2007. De fiches worden verspreid via infostands in de vier locaties van TRAM 41, de openbare bibliotheek, de onthaalruimte van het Stadskantoor, het Toerisme & UiT-kantoor, Natuurpunt Museum, Woonzorgcentrum De Wending en Kunstforum Würth.

Object van de maand, huwelijksvijzel, Begijnhofmuseum, december 2015

Per jaar wordt één fiche gewijd aan een gastmuseum uit de regio. Afgelopen jaar was dat het gevangenis­museum van Merksplas. De fiches worden gebundeld in een verzamelmapje. Het aantal trouwe fans dat objectfiches verzamelt neemt gestaag toe. Een overzicht van de objectfiches in **bijlage 7**.

Lezingen

In samenwerking met de Koninklijke Oudheidkundige Kring Taxandria:

- Alva's Raad van Beroerten. Zestiende-eeuwse beeldenstormers uit Turnhout veroordeeld door de 'Bloedraad' (1568) door Sander Wassing op 5 februari 2015.
- De Triomf van de Heilige Kerk' (1620) door Harry de Kok en Marcel Gielis op dinsdag 3 maart.
- Elitevorming binnen Turnhoutse en Kempische boerengemeenschappen in de vijftiende en zestiende eeuw door Eline Van Onacker op woensdag 29 april 2015.
- Kennismaking met een wereldberoemd Turnhoutenaar Dr. Paul Janssen, door Harry de Kok op woensdag 9 december 2015.

De lezingen werden gratis aangeboden.

TRAM 41 organiseerde of werkte in 2015 mee aan de volgende lezingen:

- Dag van de Verzamelaar – zaterdag 6 juni 2015 gaf Filip Cremers een lezing: "Kaartspel bij kaarslicht. Kaarters in de Westerse schilderkunst".
- Lezing door Els Witte "Het verloren koninkrijk, het harde verzet van Belgische orangisten tegen de revolutie (1828-1850) op dinsdag 22 september 2015 in het Taxandriamuseum.
- Door vzw Slag van Turnhout, lezing door Bert Hendrickx over de geschiedenis van het Huis metten Thoren op zaterdag 24 oktober 2015.

Herdenking slag van Turnhout, Taxandriamuseum, 24 oktober 2015

V. ONDERSTEUNING VAN HET DOCUMENTBEHEER

Het Stadsarchief staat in voor de ondersteuning van het documentbeheer bij de stadsdiensten en het OCMW en volgt daarbij de bepalingen van de Archiefwet van 1955 en het Decreet van 9 juli 2010 betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking.

In het kader van "Boost" (het project rond de samenwerking van Stad en OCMW Turnhout) stelde de archivaris een beleidsplan en een afsprakennota op rond informatiebeheer. Het beleidsplan werd goedgekeurd op het gemeenschappelijk managementteam van Stad en OCMW op 31 augustus 2015 en verder besproken op het MAT van het OCMW op 2 oktober 2015.

De archivaris organiseerde vanaf september 2015 samen met de dienst Communicatie de uitrol van een organisatiebrede beeldbank voor de stadsdiensten. Samen met medewerkers van enkele stadsdiensten werd een projectteam samengesteld dat zorgde voor een interne handleiding en een thesaurus. Dit project zal worden voortgezet in 2016.

De archivaris organiseerde op 26 januari in het Stadskantoor mee de opleiding van INOVANT "Selectie van archief" (Willem Vanneste).

De archivaris bezocht verschillende diensten in het kader van het toepassen van de procedures rond documentbeheer. Hij begeleidde het uitvoeren van selecties en overdrachten, het opstarten en onderhouden van een digitaal klassemment en het beheer van archieflokalen. Een overzicht is terug te vinden in **bijlage 8**.

De archivaris nam deel aan studiedagen betreffende archief- en documentbeheer. Hij volgt ook de vergaderingen van de werkgroep "Turnhout digitaal", georganiseerd door de dienst ICT. Regelmatig is er overleg met collega-archivarissen uit de regio, in het kader van Archiefbank Kempen en de bibliotheekcollecties. Hij is lid van de werkgroep Lokaal Overheidsarchief van de VVBAD. In dit kader werkt hij mee aan een gemeentelijke selectielijst.

Congres IPCS, concert: Quadrivium: 'Der Teufel hat das Spiel erdacht', oktober 2015

VI. PUBLIEKSWERKING

Expo: De Andere Verbeeld / Verbeeld Gevaar, Begijnhofkerk en Begijnhofmuseum, februari 2015

Bezoekcijfers

TRAM 41 ontving in 2015 in totaal 26.491 bezoekers. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bezoekers per locatie en een vergelijking met 2014.

Locatie	Aantal bezoekers	Aantal bezoekers
	2014	2015
Begijnhofmuseum	4.370	6.904
Taxandriamuseum	4.984	5.856
Nationaal Museum van de Speelkaart	14.267	12.636
Stadsarchief	1.031	1.095*
Totaal	24.652	26.491

*In de loop van 2015 ontving het Stadsarchief ook nog 234 schriftelijke vragen om informatie.

In het Begijnhofmuseum zorgde de gratis toegankelijke expo DE ANDER VERBEELD/VERBEELD GEVAAR voor een stijging in de bezoekers van maar liefst 58% ten opzichte van 2014.

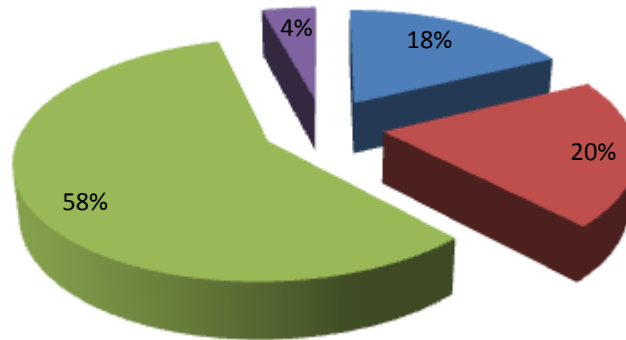
In het Taxandriamuseum zorgden vooral evenementen voor een stijging in de bezoekers.

De daling in bezoekers in het Speelkaartenmuseum is te verklaren door twee factoren: het succes van de expo *Kartonnen Wapens* over WO1 was niet te evenaren en de opening van de nieuwe vaste opstelling werd uitgesteld naar 2016.

Het Stadsarchief kende een lichte stijging in de bezoekers.

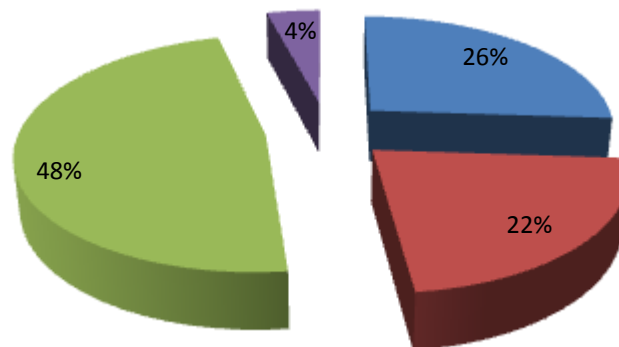
Bezoekcijfers 2014

■ Begijnhofmuseum ■ Taxandriamuseum
■ Nationaal Museum van de Speelkaart ■ Stadsarchief

Bezoekcijfers 2015

■ Begijnhofmuseum ■ Taxandriamuseum
■ Nationaal Museum van de Speelkaart ■ Stadsarchief

Tentoonstellingen

Een volledig overzicht van de tentoonstellingen vindt u in **bijlage 9**.

Herinneringen voor de toekomst, Marian Lesage met een paar leerlingen, Taxandriamuseum, mei 2015.

Evenementen

Een volledig overzicht van de evenementen vindt u in **bijlage 10**.

Cultuurmarkt, Warandeplein, 13 september 2015

Activiteiten

Een volledig overzicht van de activiteiten vindt u in **bijlage 11**.

Yogales, tuin Taxandriamuseum, zomer 2015

Overdracht archief de Warande aan stad Turnhout, Stadsarchief, januari 2015

Druk in het museum, Nationaal museum van de Speelkaart, zomer 2015

Vertelconcert 'Onder de begijnenkap', Begijnhofkerk. Foto: Voce et Organo - Tommy Moria, 24 september 2015

Vorming

Een volledig overzicht vindt u in **bijlage 12**.

Voor kinderen, scholen en families

Een volledig overzicht vindt u in **bijlage 13**.

Maak je eigen familiewapenschild, Taxandriamuseum, 11 augustus 2015

Workshop: Vondsten vertellen, tuin Taxandriamuseum

Vlieg door Turnhout, zomer 2015

Picknick in museumtuin, zomer 2015

Vieze vingers, Nationaal museum van de Speelkaart

Voor senioren

Een volledig overzicht vindt u in **bijlage 14**.

Bezoek woonzorgcentrum de Wending, Taxandriamuseum

Project 'jongerengidsen'

Net zoals vorig werkjaar hebben we ook dit jaar met de jongerengidsen volgens striktere afspraken en met een scherper omlijnd programma gewerkt. Bovendien werd het ritme van de bijeenkomsten iets verhoogd. We concentreerden ons op twee belangrijke activiteiten: "Hartenslag" en een promotiefilm over de Turnhoutse musea.

Aanvankelijk heette het "omadag" maar de jongeren herdoopten het in "Hartenslag". Opzet: kaartspelen met grootouders en kleinkinderen. Omdat grootouders een belangrijke rol spelen in de opvoeding van hun kleinkinderen, niet in het minst tijdens hun vrije tijd, wilden we beide groepen rond de kaarttafel samenbrengen. "Hartenslag" werd uitgetest in het Turnhoutse woonzorgcentrum De Wending op 18 november 2015. Voor de gelegenheid hadden de jongerengidsen verschillende kaartspelen ingestudeerd en fungeerden ze als animator, spelbegeleider, jury en kaartmakker. Het werd een gezellige namiddag, waarbij vooral de ouderen genoten van het jeugdige enthousiasme.

Om de Turnhoutse musea te promoten, besloten de jongerengidsen een kort, aanlokkelijk filmpje te maken. In 2015 zijn de voorbereidingen aangepakt (draaiboek, locaties, personages enzovoort). De opnames en afwerking volgen in 2016.

Hartenslag, De Wending, jongerengidsen, 18 november 2015

VII. COMMUNICATIE

Communicatie - provincie Antwerpen

TRAM 41 trachtte ook in 2015 voor de promotie van zijn tentoonstellingen en activiteiten een geïntegreerd communicatiebeleid te voeren en gebruikte hiervoor een waaier aan promotiekanalen om de verschillende doelgroepen zoveel mogelijk te bereiken.

De grootste inspanningen gingen naar de promotie van de tentoonstellingen 'De andere verbeeld / verbeeld gevaar' in het Begijnhofmuseum en 'Nieuwe Tijden' in het Museum van de Speelkaart en de presentatie van het gedigitaliseerde muziekhandschrift. Hiervoor werd een gebalanceerde mix van gedrukte publicaties, brochures en digitale media gehanteerd. De samenwerking met andere partners zorgden ervoor dat een nieuw publiek aangesproken werd, vb. fotowedstrijd 'Hotel Taxandria' tijdens het filmfestival MOOOV.

Als drukwerk werd voorzien:

- Folders en affiches voor de tentoonstellingen 'De andere verbeeld / verbeeld gevaar' en 'Nieuwe Tijden'.
- Fiches voor het object van de maand (maandelijks).
- Bewaarmap objectfiches.
- Indoor en outdoor banieren (De andere verbeeld / verbeeld gevaar, Nieuwe Tijden, Vlieg door Turnhout).
- Advertenties in publicaties: 365 dagen, catalogus MOOOV-filmfestival, brochure Pasar Groepsuitstappen, Cultuurkrant Suiker, Brabantse Kempen (NL), Katholiek Nieuwsblad (NL).
- Brochure "Historisch onderzoek in het Stadsarchief Turnhout".

Processionale, Begijnhofmuseum

De verspreiding verliep regionaal tot nationaal, en over de grens naar Noord-Brabant. Op al deze dragers werd stevast het logo van de provincie Antwerpen vermeld. Voorbeelden hiervan zijn opgenomen in de bijlagen. Ook online gebeurde dit zoveel mogelijk. Op de nieuwe websites van de drie musea en het Stadsarchief is het logo prominent aanwezig met de vermelding dat TRAM 41 steun geniet van de provincie Antwerpen om de

werking te garanderen. Deze boodschap bevond zich trouwens ook op alle vijftien persberichten die het afgelopen jaar verstuurd werden.

De waardering voor de samenwerking met de provincie werd nog eens extra in de verf gezet bij het bekend maken van de reportage over de expo 'Nieuwe Tijden' in het programma 100% cultuur (ATV-RTV / december 2015).

Bij officiële gelegenheden werd de heer Luk Lemmens, gedeputeerde cultuur provincie Antwerpen, telkens uitgenodigd om aanwezig te zijn en de provincie te vertegenwoordigen. Een uitnodiging ging evenzeer naar de medewerkers.

In 2015 is TRAM 41 lid geworden van Prospekta, centrum voor cultuurcommunicatie.

Campagnebeeld: Nieuwe Tijden, Nationaal Museum van de Speelkaart

Herprofilering en naamsverandering TRAM 41

In het beleidsplan was al aangegeven dat een naamsverandering in de pijplijn zit. De naam 'TRAM 41' blijft immers ongewilde associaties oproepen. Bovendien heeft het publiek geen boodschap aan de overkoepelende werking van het samenwerkingsverband. Bezoekers gaan niet naar TRAM 41, maar kiezen voor het Stadsarchief, het Speelkaartenmuseum, het Begijnhofmuseum of het Taxandriamuseum omwille van het individuele profiel. Elke locatie heeft een eigen waardeoordeel en een eigen publiek.

Het voorbije jaar werd de naam TRAM 41 bij de promotie van activiteiten en tentoonstellingen al minder beklemtoond. De musea werden afzonderlijk benoemd met een korte vermelding van de overkoepelende naam. Maar duidelijkheid dringt zich op. De profilering klopt niet. Marketinggewijs zijn de klantensegmenten van TRAM 41 niet de segmenten van de musea.

Bo Meurs gaf in haar studie 'Positionering en merkenstrategie Turnhout' in 2013 aanbevelingen die alvast geleid hebben tot het formuleren van een nieuwe marketinggedreven visie van TRAM 41. Daarnaast volgde de communicatiemedewerker van TRAM 41 in 2015 een opleiding 'Marketing in de Erfgoedsector' (FARO) en kreeg daarbij zinvol advies van een aantal professionele marketeers.

TRAM 41 zal zich herprofilieren:

1. Het samenwerkingsverband wordt enkel nog als een corporate merk gezien en enkel intern gecommuniceerd, naar stakeholders en in B2B-communicatie.
2. Deze koepel draagt het merk van de stad Turnhout mee uit en krijgt i.p.v. TRAM 41 een nieuwe, duidelijke naam: 'Archief en Musea Turnhout'.
3. Het Begijnhofmuseum, het Taxandriamuseum, het Museum van de Speelkaart en het Stadsarchief Turnhout worden consumentenmerken. Zij hebben elk een eigen waardeoordeel en worden afzonderlijk gepromoot naar eigen doelgroepen. Deze instellingen krijgen elk een herkenbaar symbool in samenspraak met de stedelijke huisstijl.
4. Het Nationaal Museum van de Speelkaart blijft de officiële naam, maar wordt in de promotie als 'roepnaam' Museum van de Speelkaart genoemd.

In het najaar werd een informatieronde gehouden en advies gevraagd bij de diensten Communicatie, Toerisme & UiT, Cultuurcoördinatie en de Museumraad. Ook de eigen personeelsleden werden grondig bevroegd. Iedereen was het unaniem eens met dit veranderingsproces. Begin 2016 wordt dit project voorgesteld aan het schepencollege en nadien verder uitgewerkt.

Turnhout by Night, Begijnhof

Samenwerking

Een aantal vaste partners zorgde ervoor dat de promotie vanuit TRAM 41 een ruimer bereik kreeg of dat een andere doelgroep aangesproken werd.

- Erfgoed Noorderkempen
- Toerisme & UiT
- Dienst Communicatie stad Turnhout
- Dienst Gelijke Kansen
- MOOOV
- OCMW
- Regionale musea

Deelnemers congres IPCS, Nationaal Museum van de Speelkaart, oktober 2015

Bewijsstukken

U vindt de bewijsstukken van de krantenartikels **bijlage 15**.

2 voorbeelden van externe communicatie waarin provincie Antwerpen als ondersteunende overheid werd opgenomen vindt u **bijlage 16**.

VIII. TRAM 41 ALS BEDRIJF

Faro Intervisietraject, Taxandriamuseum, juni 2015

Beheersorgaan: museumraad

De museumraad bestaat uit de stafmedewerkers van TRAM 41, de schepen voor cultuur en vertegenwoordigers van de drie vriendenkringen en de Cultuurraad. De raad vergaderde op 9 februari, 11 mei, 8 juni, 12 oktober en 14 december.

Stafcel

De stafcelmedewerkers van TRAM 41 vergaderen tweewekelijks.

Overig overleg

TRAM 41 organiseerde regelmatig overleg over verschillende thema's:

- Overleg museumgidsen
- Werkgroep publiekswerking en communicatie
- Werkgroep behoud en beheer
- Werkgroep registratie
- Werkgroep archief en bibliotheek
- Werkoverleg poetsploeg
- Werkoverleg stadsarchief

Advies aan derden

TRAM 41 werd in 2015 verzocht om mee te werken aan de heroriënteringstrajecten van volgende musea:

- Als Ice Can, Arendonk
- Karrenmuseum, Essen
- Stedelijke musea, Dendermonde
- Suikermuseum, Tienen

Verder nam TRAM 41 deel aan het "intervisietraject", getrokken door steunpunt FARO en de stedelijke musea van Brugge en Mechelen. Deze groep museumcollega's kwam vier keer samen in 2015, waarvan één keer in het Taxandriamuseum.

Naar aanleiding van het succesvolle crowdfundingproject 'Geef de Turnhoutse begijnen een stem' is de communicatiemedewerker gevraagd om haar ervaringen in dit verband te delen:

- 2 februari 2015: Studiedag van de VVBAD over de impact van een crowdfundingproject op het imago van een instelling – Lamotsite, Mechelen.
- 9 februari 2012 : Infoavond van De Koep: 'Doe het zelf!' – Het Gevolg, Turnhout

Ten slotte verleende TRAM 41 advies aan volgende instellingen/verenigingen:

- Erfgoedcel Mechelen (begroting expo's)
- Traject visienota erfgoedcellen: interview met Jeroen Janssens
- vzw Toerisme Turnhout (aanpak expo 50-j bestaan)
- FARO (voorbereiding studiedag collectiebeleid)

Vertegenwoordiging

TRAM 41 is vertegenwoordigd in diverse interne en externe overlegorganen:

- Sectoroverleg Cultuur en Vrije Tijd stad Turnhout
- Werkgroep interne communicatie stad Turnhout
- Redactieraden Stadskrant en UiT-magazine
- Werkgroep 'Turnhout Speelt'
- Werkgroep citymarketing
- Dagelijks bestuur en stuurgroep Erfgoedcel Noorderkempen (projectvereniging)
- ICOM Vlaanderen vzw – diensthoofd is voorzitter
- European Museum of the Year Association (een initiatief van de European Museum Forum)
- Werkgroep drukkerijmusea o.l.v. MIAT
- Werkgroep industrieel erfgoed
- International Playing Card Society (IPCS)
- Kring van Archivarissen in de Provincie Antwerpen (KAPA) – archivaris is voorzitter
- Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek- Archief en Documentatie (VVBAD)

Personeelsbeleid

Boost

De fusie van de stedelijke administratie en het OCMW kreeg de titel 'Boost'. Een aantal diensten werden in 2015 al samengevoegd: stedelijke werkplaatsen en personeelspunt. Een stuurgroep hertekende het bestaande organogram door de bestaande beleidssectoren 'burger en samenleving', 'cultuur en vrijetijd' en 'stedelijke ontwikkeling' te vervangen door drie clusters: 'welzijn', 'beleving' en 'omgeving'. De huidige directeurs dienden aan een selectieprocedure deel te nemen om over te schakelen naar de functie als 'manager'. Dirk Vanhaute, directeur cultuur en vrijetijd, slaagde (onverwacht) niet voor deze selectieprocedure. Vanaf (vermoedelijk) april 2016 zal Pascale Van Bael deze functie overnemen. Zij is momenteel nog directeur van de sector 'burger en samenleving'.

Medewerkers

Kathleen Aerts, administratief medewerker, werd omwille van gezondheidsproblemen vervroegd op pensioen gesteld. In 2014 leverde een oproep via een *interne mutatie* geen kandidaten op. Daarom werd de werfreserve van de algemene selectieprocedure voor administratief medewerker aangesproken. Liesbet Wouters startte op 13 april als administratief bediende. Ze neemt het algemene onthaal en zowel de financiële als de personeelsadministratie voor haar rekening.

Eind mei nam Karolien Geerts ontslag als locatieverantwoordelijke van het Begijnhofmuseum (C-niveau). Charlotte Beeckman kon via een verkorte sollicitatieprocedure met een contract van bepaalde duur aan de slag als locatieverantwoordelijk tot januari 2016.

Omdat de museumraad jarenlang vragende partij is om een conservator aan het organogram toe te voegen, werd de functie van locatieverantwoordelijke grondig geëvalueerd. In het Taxandriamuseum was er sinds 2011 geen locatieverantwoordelijke meer. Het college gaf de goedkeuring om de functie van C- naar B-niveau op te waarderen (bachelordiploma) op voorwaarde dat de totale loonkost niet zou stijgen. Het contract van registrar Marie-Paule Peeters (A-niveau) kon van 2/5 naar 1/5 teruggebracht omdat de registratie van de collecties Begijnhof en Taxandria afgerond is. Daardoor kon er een nieuwe functie 'museumconsulent' op B-niveau worden toegevoegd aan het organogram. De gemeenteraad keurde deze personeelsformatiewijziging goed. De functie werd extern in het najaar vacant verklaard. Uit de 77 kandidaten werd een werfreserve van twee kandidaten weerhouden. Het college stelde in december Peter Hofland aan als nieuwe verantwoordelijke voor het Begijnhof- en Taxandriamuseum.

Twee medewerkers gingen na een lange carrière op pensioen: administratief medewerker Jan Peeters en registrar/vormgever René Mortiers. In het kader van de besparingen worden zij niet vervangen in de personeelsformatie.

De jaarlijkse receptie voor vrijwilligers en personeelsleden van TRAM 41 ging op 30 januari door in het Taxandriamuseum.

Tijdens het Bier & Pizzamoment (personeelsuitstap) voor het personeel en de vrijwilligers van TRAM 41 werd op maandag 8 september een bezoek gebracht aan het museum 'Als Ice Can' en de molen van Arendonk.

Vrijwilligers

TRAM 41 kon in 2015 beroep doen op enkele tientallen onbezoldigde vrijwilligers, zowel in het Nationaal Museum van de Speelkaart (o.m. als drukkers) als in het Stadsarchief (registratie en inventaris). Enkele zijn werkzaam als 'jongerengidsen'. In het Taxandriamuseum gaven drie kantwerksters kantklosdemonstraties tijdens evenementen of groepsbezoeken.

Stagiairs

TRAM 41 begeleidde in 2015 stagiair Rose Kroes (via GOCI). Zij nam vooral administratief werk voor haar rekening.

Bezoek Molen Arendonk + museum Als Ice Can, Bier en pizza 2015

Financieel beleid

De jaarrekening van TRAM 41 werd bij het ter perse gaan van dit jaarverslag nog niet goedgekeurd door de gemeenteraad. Een voorlopige versie vindt u als **bijlage 17**.

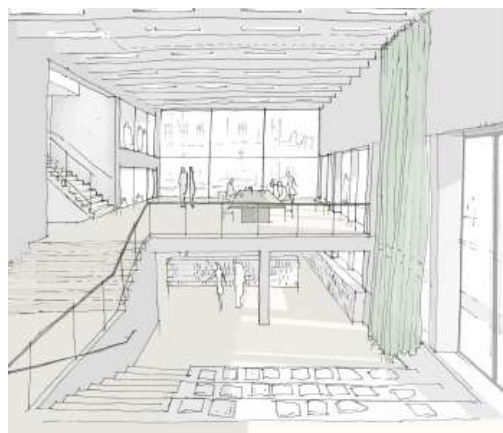
Dankzij tussenkomst van de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring Taxandria kon TRAM 41 genieten van een sponsoring door de Lions Club ter waarde van 2.500 euro. Met dit bedrag kon communicatiebureau *Ideeweb* een educatief pakket uitwerken voor het Taxandriamuseum.

De onderhandelingen met Cartamundi over de inrichting van een tentoonstellingsvleugel met hedendaagse toepassingen van speelkaarten leverden in 2015 nog geen concreet resultaat op.

Infrastructuur

In 2015 vergden twee grote veranderingstrajecten de nodige voorbereidingen. Het stadsbestuur besliste om een nieuwe bestemming te geven aan het huidige stadhuis en een aantal diensten te clusteren. Voor TRAM 41 betekent dit dat de administratie van TRAM 41 naar het Speelkaartenmuseum verhuist en het Stadsarchief naar de Warandesite verhuist.

Architectenbureau WIT werd aangesteld om een masterplan te ontwikkelen voor het samengaan van het Stadsarchief met de openbare bibliotheek en Strip Turnhout. In het definitieve ontwerp wordt het bestaande bouwvolume uitgebreid in de richting van het kasteel. De verbouwing zal in twee fasen verlopen. In de eerste fase van de verbouwing verhuizen de depots en de leeszaal van het Stadsarchief naar de Warandesite. In de tweede fase volgt de nieuwbouw en verhuist de openbare bibliotheek tegen 2021.

Schetsen verbouwing Stadsarchief en openbare bib op Warandesite.

IX. BIJLAGEN

Bijlage 1: Aanwinsten

Wijze van verwerving	Titel	Datering	Omvang en medium
Overdracht	Archief van de dienst Toerisme en Uit: foto's, dia's, videobanden, digitale beelden op CD-ROM	1991-2014	2 lades met dia's (2001), 3 archiefdozen foto's, 1 archiefdoos dia's, 1 grote doos videobanden, 3 dozen met CD-ROMS, 8 kaften met foto's
Schenking	Archief van de Sportraad: boekhouding	1979-1999	1 deel, 3 classeurs en 1 pak
Schenking	Ontwerptekeningen van kantkantoor Dierckx-Van Pelt, en doorsteken	20ste eeuw	2 ontwerptekeningen en 1 map met doorsteken
Schenking	Doos met kantwerk en zakje met kant		
Schenking	CARY FABRE, "Conversatie en leerboekje", uitgegeven naar aanleiding van de bevrijding	ca. 1944	1 boekje
Schenking	Archief van de Lions Club Turnhout Hartevrouwe	1983-2004	2 grote dozen (14 classeurs)
Schenking	Tijdschriften: Monumenten en Landschappen, Noordbrabants Museum en Scilla		1 grote doos
Schenking	Schilderij, Ferdinand Maes, olieverf op paneel	begin 20ste eeuw	1 schilderij
Overdracht	3 charters mbt het Begijnhof uit de brandkast in het Begijnhofmuseum	14e en 16e eeuw	3 charters
Overdracht	1 classeur en mappen betreffende de clubs	2006-2008	1 classeur en mappen
Overdracht	3 classeurs betreffende de uitbating van het Stedelijk Zwembad	2006-2012	3 classeurs
Schenking	Foto's van het Sint-Pietersinstituut en van het Sint-Jozefcollege, genomen door Guido Landuyt als leerling en als leerkracht	1964-1968	112 foto's
Schenking	Archief van Jos Huybreghts, politiek gevangene		12 verhuisdozen en 2 rollen
Schenking	Foto's en drukwerk van Swat Persegael, inclusief familiefoto's		2 grote dozen
Schenking	Foto's en drukwerk van de familie Sak		1 omslag
Overdracht	Archief van de dienst Jeugd		24 archiefdozen

Aankoop	8 kantwerkjes + schenking 1 foto	20ste eeuw	8 kantwerkjes + schenking 1 foto (Treske Persegael)
Schenking	Kopie van DVD "Hallo Binken. Stadje Turnawt"		1 DVD
Schenking	Audiocassettes en videobanden met betrekking tot de geschiedenis van Turnhout	1981-1996	22 cassettes, 2 videobanden
Schenking	Archief en objecten (vlaggen, truitjes, medailles) van de Koninklijke Turnvereniging Turnhout Kracht en Zwier	1903-2000	7 verhuisdozen en 13 kleinere dozen, bevat ook een drietal films
Schenking	Archief en objecten (kantstaalboeken, ordinaal en bibliotheekmateriaal)		3 kantstaalboeken, 1 object, boeken
Schenking	Betacam SX Banden "De Warande deel II" en "35 jaar Warande (Mathilde) 15/9/2007"	2007	2 videobanden (Betacam SX)
Schenking	"Beste stuurliu staan aan wal" Jef Van Leeuw	2015	
Overdracht	Verslagen van de Gezins- en Gezondheidsraad (digitaal)	2009-2012	38,2 Mb
Schenking	Schilderij, G. Marré, 'Zicht op de Middelaeskerk Turnhout', verschillende speelkaarten, staalboek marmerpapier, boeken		
faillissement	Archief van Proost (boekhouding)	1980-2010	6 dozen
Schenking	Krantenknipsels uit 1985, korte historiek, "Praktisch Hongaars " (1956) en "Met de Belgische pleegouders naar Hongarije" (1925)	1925-1985	1 omslag en 2 boeken
Overdracht	Archieven en ledenbladen van scouts- en gidsengroepen van District Noorderkempen en Gouw Kempen		Dozen/mappen
Schenking	Kantperkamenten en bundels garen	20ste eeuw	45 perkamenten en 5 bundels garen
Overdracht	Archief van SASK	ca. 1970-2000	85 archiefdozen
Schenking	Bidprentjes	20ste en 21ste eeuw	200 (ongeveer)

Schenking	10 foto's van Foresco: 2 foto's uit 1930, 1 luchtfoto (eind jaren 1960) en 7 vergrotingen van dia's door Jef Martens gemaakt, ca. 1980	1930-1980	10 foto's (diverse formaten)
Schenking	Films van de familie Boone (8 mm)	1960-1980	# films
Schenking	Oude drukken en boeken over Turnhout	17e-20e eeuw	
Overdracht	Verslagen college, gemeenteraad (nog aanvullen)		
Aankoop	Delftse tegel, kaartspeler aan ton	1620-1640	1 tegel
Aankoop	Delftse tegel met kaartspelers	17 ^{de} eeuws	1 tegel
Aankoop	Delftse tegel met kaartspelers	1775	1 tegel
Aankoop	Opticaprenten van Georg Balthasar	1673-1748	Reeks van 6
Aankoop	Souvenir Playing Cards of Toronto Ch. Goodall (Londen)		
Aankoop	Souvenir of Canada, playing cards Ocean to Ocean Ch. Goodall (Londen)		
Aankoop	Beeld van madrid, vellen speelkaarten onversneden en ingekleurd	1705	2 vellen
Aankoop	Anti-pausspel, onversneden vellen Amsterdam	1723-1725	5 van de 6
Aankoop	Oxmox Moneybox kunstkaartspel, VASS	1995	1 spel

Bijlage 2: Collectiemobiliteit en afstoting

Titel	Archiefvormer	Datering	Omvang
Archief van het Centrum voor Levens- en Gezinsvragen (CLG): stukken betreffende het sociaal secretariaat (1985-1996), stukken betreffende gevolgde vorming (1986-1996) en documentatie over ongewenste zwangerschap (1991-1998)	CLG	1985-1998	4 pakken
Archief van het Secretariaat: eretekens arbeid (2006), uitgaande brieven (2006-2007), bestelbons (2003-2004), stembrieven (2009-2012)	Secretariaat	2006-2007	10 dozen en 2 classeurs
Cursusmateriaal (1997), aanvragen thuiszorgpremie (1997-2003)	Gelijke Kansen (vroeger Welzijn)	1997-2003	8 classeurs
Documentatie over strips verzameld door Jan Smet: - "Vandersteen. Ongeklasseerde knipsels", 1 archiefdoos - "Archiefex. 11: CISO 1-12 en CISO Stripgids 1-32", 1 archiefdoos - "Archiefex. 12: CISO 13-32", 1 archiefdoos - "Archiefex. 13: Quarto, Kraaienhove, Div. Brab. Nostra", 1 archiefdoos - "Vlaamse tekenaars individueel", knipsels, 4 archiefdozen - "Knipsels strips", 2 archiefdozen - "Knipsels strips Vlaanderen", 1 archiefdoos - "Knipsels cartoonisme, animatiefilm", 1 archiefdoos	Jan Smet	ca. 1980-1990	12 dozen
Afschriften van uitgaande brieven van de Rekendienst	Rekendienst	1960-1963	2 pakken
Wekelijkse staten van de reservaties van de zalen in het stadhuis	Secretariaat	1971-1974	1 pak
Verslagen en jaarrekeningen van IOK (1982), brandverslagen (1982)	Richard Proost, burgemeester	1982	2 pakken
Fiches met het maandelijks waterverbruik per adres ("ABT")	Regie Water	1947-1954	4 houten kisten
Uitnodigingen en verslagen van de Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen (1977-1985); Provinciale Commissie voor Geschiedenis en Volkskunde (1978-1990)	Harry de Kok	1977-1990	3 banden
Archief van de personeelsdienst van het OCMW	OCMW	1952-2011	24 meter

Archief van de dienst Opvoeding en Cultuur: aankopen didactisch materiaal, verhuur en gebruik van gebouwen en lokalen	Opvoeding en Cultuur	1961-1970	1 doos
Archief van TRAM 41: dubbels van facturen en bestelbons (2007-2011), bestelbons abonnements (2007-2011), aftekenlijsten maaltijdcheques (2007-2009), evaluatie en functioneringsformulieren personeel (2007-2009)	TRAM 41	1996-2011	20 dozen

Bijlage 3: Vernietiging archief van het OCMW, deelarchief "personeel".

Code (indien van toepassing)	Omschrijving van de te vernietigen archiefstukken (voor een omschrijving zie archiefbeheersplan of –selectielijst)	Begindatum	einddatum
	Bedrijfsgeneeskundige dienst briefwisseling 1977-1	1 /01/1977	31/12/1980
	algemene briefwisseling	1/01/1999	31/12/2001
	Briefwisseling met pensioenkas inzake benoemingen in vast verband	1 /01/1972	31/12/1977
	controlelijst compensatiekas	1 /01/1990	31/12/1999
	registratie geplande afwezigheden	1/01/1993	31/12/1995
	lijst witte ziekenbons	1 /01/1994	31/12/1995
	bestelling maaltijdcheques	1 /01/2004	31/12/2004
	afwezigheidslijsten	1 /01/2004	28/06/1905
	Geneesheren-specialisten: erkenningen 1965	1/01/1965	31/12/1965
	syndicaal statuut van de overheidsdiensten	19/12/1974	28/09/1984
	Stagevergoeding verpleegsterschool 1977-1985	1 /01/1977	31/12/1985
	Mutatie-aanvragen 1977-1981	1 /01/1977	31/12/1981
	Part-time betrekkingen : aanvraag + beslissingen 1	1 /01/1977	31/12/1991
	Bijdrage in het sociaal abonnement vh personeel 19	1 /01/1977	31/12/1980
	Briefwisseling met pensioenkas inzake benoemingen	1 /01/1977	31/12/1979
	Aanvraag vakbondspremie 1978	1 /01/1978	31/12/1978
	Interimaanvragen - aanstellingen plaatsvervangend	1 /01/1979	31/12/1980
	Vakbondpremies	1/01/1983	31/12/2004
	Kandidatuur J. Proost Jr. 1987	1 /01/1987	31/12/1987
	Personeelslasten - lijsten (nominatieve) 1988	1/01/1989	31/12/1988
	toestand arbeidsregime personeel op 30/6/89	30/06/1989	30/06/1989
	STAD TURNHOUT - protocol aanpassing vergoeding voor nachtwerk	17/10/1989	17/10/1989
	STAD TURNHOUT - protocol toekenning weddebijslag 81 fr per nachtuur	17/10/1989	17/10/1989
	protocol sociale programmatie 1989	17/10/1989	17/10/1989
	STAD TURNHOUT - protocol verhoging diplomabijslag en grensbedrag tot toekenning van deze bijslag	16/05/1990	16/05/1990
	ccod - brief ivm mutatie en werkinhoud sanitair helpster	21/12/1990	21/12/1990
	Loopbaanonderbreking 1991	1 /01/1991	31/12/1991
	aanvulling tikkaarten diverse personeelsleden	1/01/1991	31/12/1995
	Tijdsregistratie Amano	1 /01/1992	31/12/1999
	vergelijkingstabel vakantiedagen-vakantiegeld statutairen tgo contractuelen	30/04/1992	30/04/1992
	Tikkaartencontrole Begijnhof 1993 - 1995	1 /01/1993	31/12/1995
	dienstvrijstelling begroeten stoffelijk overschot koning Boudewijn	1 /08/1993	31/08/1993
	schoolstages	1 /01/1994	31/12/1997
	alternatieve toelageregeling - simulatie berekeningen	1 /01/1994	31/12/1994
	alternatieve toelageregeling -CD regeling, 11% controle	1 /01/1994	31/12/1995

	alternatieve toelageregeling ifv effectieve prestaties	1 /01/1994	31/12/1995
	Controle loonfiches Ziekenhuis deel 4+5	1 /01/1994	31/12/1994
	Overzicht werkregimes RSZPPO OCMW/ Ziekenhuis	1 /10/1994	31/12/1994
	stageaanvraag van Vibo De Ring voor Appels Tom	9 /11/1994	9 /11/1994
	aanvragen kinderbijslag	1 /01/1998	31/12/2002
	Prestatielijsten (Tijdsregistratie): geplande afwezigen	1 /01/1998	31/12/1998
	opzegging stageovereenkomst met zkh en katholieke hogeschool kempen	19/02/1998	19/02/1998
	Gesco's: correspondentie	1 /01/1999	31/12/2002
	Gesco's: gesubsidieerde contractuelen: premies Ministerie, overzichtslijsten	1 /01/1999	31/12/2002
	kopie reglementering LBO Gesco's	1 /01/1999	31/12/2002
	paramedisch - briefwisseling ivm stages	1 /01/2000	30/05/2001
	verschil boekhoudkundige verdeling RSZ ziekenhuis	1 /01/2001	31/12/2001
	aanwezigheidslijsten	1 /01/2001	31/12/2001
	toestand bevolen overuren 2002	1 /01/2002	31/12/2002
	patronaal aandeel in de maaltijdcheques	1 /01/2002	31/12/2003
	negatieve mandaten maaltijdcheques ziekenhuis	1 /01/2003	31/12/2004
	RSZPPO lage lonen ziekenhuis testgegevens	1 /01/2003	31/03/2007
	bevolen overuren	1 /01/2003	31/12/2005
	detaillijsten wachtdienst technische dienst ziekenhuis	1 /01/2004	31/12/2005
	aanpassingen bevolen overuren, glijdende werktijden	1 /01/2006	31/12/2006
	bijzondere prestaties prikingskaarten ziekenhuis	1 /01/2006	31/12/2006
	correcties bijzondere prestaties RVT/ziekenhuis	1 /01/2006	31/12/2006
	manueel tellen prestaties adm. apotheek/oncologie	1 /01/2006	31/12/2006
00,06	register briefwisseling Personeelsdienst 1982 - 1992	1 /01/1982	31/12/1992
00,12,	dienstregeling onderhoudspersoneel	1 /01/1981	31/12/1985
00,12,	lijsten maaltijdcheques	1/01/2001	31/12/2005
00,12,	detaillijsten wachtdienst technische dienst ziekenhuis	1 /01/2003	31/12/2003
00,12,	glijdende werktijden en 3/4e aanpassingen	1 /01/2004	31/12/2005
00,12,	telling maaltijdcheques	1 /01/2005	31/12/2006
03,02,28	Afhoudingen op wedden voor belastingen - voorheffing	1/01/1963	31/12/1973
04,01,04	Verzekering tegen arbeidsongeval	1 /01/1952	31/12/1958
04,01,04	Verzekering tegen arbeidsongevallen: algemene briefwisseling schadegevallen	1 /01/1973	31/12/1976
04,01,04	Verzorgend personeel: staat van wedden en lonen (verzekering)	1 /01/1974	31/12/1975
04,01,04	VERZEKERINGEN - arbeidsongevallen - omob	15/10/1976	15/10/1976
04,01,04	afrekening premie - staten van wedden en lonen	1 /01/1978	31/12/1989
04,01,04	Royale Belge - opzeg polis arbeidsongevallen - 770.322.066	10/09/1982	21/09/1982
04,01,06	boekhoudkundige verdeling per artikel OCMW	7/02/2010	9 /08/2010
04,01,08	fiskale attesten - toewijzing kinderen ten laste (ZKH)	1 /01/2003	31/12/2003
04,01,10,02	publicaties openstaande betrekkingen	1 /01/1977	31/12/1994
04,01,10,05	Verbeteringen uitslag typiste	1 /01/1976	31/12/1976
04,01,10,05	verpleegster ad interim	1 /05/1995	31/10/1995
04,01,10,05	trajectbegeleider sociale leerwerkplaats	20/08/2001	20/08/2001
04,01,10,07	Inrichten bekwaamheidsproef magazijnier	1 /01/1973	31/12/1973

04,01,11	spontane sollicitaties	1/01/1986	31/01/2000
04,01,12,03	registratiefiches gepresteerde uren/verloffiches	1/01/1982	31/12/1992
04,01,12,03	Overuren 1991 - 1993	1/01/1991	31/12/1998
04,01,12,03	Prestatielijsten (tijdsregistratie)	1/01/1992	31/12/2002
04,01,12,03	fiches werkuren extra murale bejaardenzorg	1/01/1995	31/12/2000
04,01,12,03	Prestatiefiches glijdende uren	1/01/1997	31/12/1997
04,01,12,03	wachtdienst technische dienst	1/01/2000	31/12/2005
04,01,12,03	wachtdienst verpleging -paramedisch dpt	1/01/2000	31/12/2002
04,01,12,03	lijsten CD-dagen, bevolen overuren, glijdende werktijden	1/01/2000	31/12/2006
04,01,12,03	prestatiefiche stempelkaarten paramedisch/verpleging	1/01/2001	31/12/2001
04,01,12,03	prikkingkaarten + lijsten arbeidsduurvermindering	1/01/2003	31/12/2003
04,01,14	Gewetensbezwaarden: tewerkstelling gesubsidieerde contractuelen: sociale leerwerkplaats en de	1/01/1977	31/12/1993
04,01,14	troef	1/01/1986	31/12/1997
04,01,14	brugproject opleidingsovereenkomsten	1/01/2000	31/12/2004
04,01,16,01	werkliedenkader 1992	27/01/1992	27/01/1992
04,02,03	afwezigheidsattesten: ziekte/kort verlet	20/01/1977	21/05/2009
04,02,03	Geneeskundige controle bij ziekte 1994-1995	1/01/1994	31/12/1995
04,02,07	maandel. Aangifte uren jeugdvakantie	1/01/2009	31/12/2011
04,02,09,01	Disponibiliteit: berekeningen	1/01/1973	31/12/1977
04,02,09,01	VERLOF - toegestaan syndicaal verlof	1/01/1981	31/12/1981
04,02,09,02,03	Weddeachterstallen - berekeningen	1/01/1964	31/12/1968
04,02,09,02,03	achterstallen op lonen 1994-1997	1/01/1993	31/12/1997
04,02,09,02,05	eindejaarstoelage	18/12/1974	29/12/1983
04,02,09,02,05	Vakantieattest (verlofgeld) uit dienst	1/01/1978	31/12/2004
04,02,09,03,01	Vergoeding van reiskosten	1/01/1966	31/12/1974
04,02,09,03,02	Weddesupplement	1/01/1946	31/12/1960
04,02,09,03,02	Diplomabijslag	1/01/1956	31/12/1976
04,02,09,03,02	Toelage voor uitoefening van een hogere functie F. Appels	1/01/1960	31/12/1971
04,02,09,03,02	Mobiliteitstoelagen	1/01/1975	31/12/1975
04,02,09,03,02	Vergoeding voor overuren personeel gereatrie 1977	1/01/1977	31/12/1977
04,02,09,03,02	Toelage voor gevaarlijk, ongezond of hinderlijk werk	1/01/1981	31/12/1982
04,02,09,03,02	sociaal abonnement (vervoer)	1/10/1996	31/12/2001
04,02,09,04,02	omob - briefwisseling ivm collectieve verzekering	1/01/1986	31/12/2002
04,02,09,04,02	omob - collectieve verzekering - afrekeningen	1/01/1996	31/12/2001
04,02,09,04,02	omob, ocmw - collectieve verzekering - contracten	1/01/2001	31/12/2002
04,02,09,04,02	KBC - collectieve polissen gezondheidszorg	1/01/2002	31/12/2003
04,02,09,04,02	KBC - collectieve verz. gezondheidszorg - facturen en briefwisseling	1/01/2002	31/12/2002
04,02,09,04,02	hospitalisatieverzekering: lijsten en facturen	1/01/2004	31/12/2004
08,02,01,08,01	Arbeidsongevallen	1/01/1952	31/12/1962
08,02,01,08,01	Arbeidsongevallen	1/01/1976	31/12/1976
08,02,01,09,03	Medische controle personeel-Patronale onderlinge: algemeen	1/01/1971	31/12/1975
08,02,01,09,03	IDEWE Risicolijsten	1/01/1977	31/12/1995
08,02,01,09,03	medische nummers algemeen gezondheidsdossier OCMW	1/01/2005	31/12/2008
08,02,01,09,04	medische controle inzake TBC	1/01/1974	31/12/1974

08,02,01,09,04	Bedrijfsgeneeskundige dienst med. onderzoeken 1977	1 /01/1977	31/12/1980
08,02,01,09,04	Bedrijfsgeneeskundige dienst bezoek arbeidsgeneesheer	1 /01/1989	31/12/1989
08,02,01,09,04	Medische controle lijsten	1 /01/1996	31/12/2003
4,03,	Loonbeslag personeelsleden (A-Z) 1977-1981	1 /01/1977	31/12/1981
	Vergoeding voor begrafenis kosten	1 /01/1950	31/12/1962
	Toestand vh verzorgend en verplegend personeel	1 /01/1959	31/12/1974
	Benoemingsvoorwaarden voor 4 te begeven betrekkingen		
	ziekenoppassers in tijdelijk verband	1 /01/1959	31/12/1959
	Wedden: afhoudingen voor pensioenen	1 /01/1962	31/12/1964
	Betaald verlof personeel	1 /01/1962	31/12/1968
	Staat van daglonen en wedden (RMZ)	1 /01/1964	31/12/1973
	Speciaal verlof voor het vervullen van syndicale opdrachten	1 /01/1967	31/12/1976
	Afwezigheden wegens ziekte-controle door "De patronale onderlinge"	1 /01/1968	31/12/1974
	bijkomend verlof	1 /01/1968	31/12/1976
	Stageaanvragen	1 /01/1969	31/12/1998
	Wijze van uitbetalen wedde werkmannen	1 /01/1971	31/12/1971
	Verklaringen over personeel	1 /01/1972	31/12/1980
	Pensioenafdrachten	1 /01/1972	31/12/1976
	Pensioenen regularisatie vastbenoemden uit dienst	1 /01/1976	31/12/1977
	STAD - administratief statuut gemeentepersoneel	1 /01/1978	31/12/1978
	VERLOF zonder wedde - toekenningen	1 /01/1979	31/12/1981
	Sociaal abonnement Bijdrage werkgever 1980-1994	1 /01/1980	31/12/1994
	stage personen vreemd aan de administratie	1 /01/1981	31/12/1993
	VAKANTIE - verlofregeling 1981	1 /01/1981	31/12/1981
	Bijzondere inhouding v. alleenstaanden en gezinnen	1 /01/1982	31/12/1991
	RSZ berekeningen	1 /01/1987	31/12/2006
	Controle RSZ loonfiches	1 /01/1994	31/12/1994
	werkbezoeken - reiswijzers	1 /01/1996	31/12/2000
	administratief statuut stad turnhout	2 /05/1996	2 /05/1996
	geldelijk statuut stad turnhout	2 /05/1996	2 /05/1996
	wet sociale maribel	1 /01/1998	31/12/2004
	pensioenafdracht OCMW	1 /01/2000	31/12/2000
	arbeidsduurvermindering keuzeformulieren	1 /01/2002	31/12/2004
	vakantieattesten vorige werkgever	1 /01/2003	31/12/2005
	vakantieattesten vorige werkgever	1 /01/2005	31/12/2006
	C4 aangifte einde arbeidsovereenkomst/voltdijds bugpensioen	1 /01/2008	31/12/2011
	C131B: maandel. Aangifte deeltijdse tewerkstelling behoud		
	inkomensgarantieuitkering	1 /01/2010	31/12/2011
	functiebeschrijvingen stad turnhout	1 /01/2010	31/12/2010
	Weddeherzieningen	1 /01/1962	31/12/1962
	Wedden: inlichtingen	1 /01/1962	31/12/1970
	verloffiches personeel	1 /01/1991	31/12/1999

TOTAAL LOPENDE METER

24

Bijlage 4: Bruiklenen

TRAM 41 werkte in 2015 mee aan **5 tentoonstellingen** of studies door het ter beschikking stellen van bruiklenen.

- BLANKENBERGE

Belle Epoque Centrum Blankenberge, tentoonstelling 'Sport en spel in de Belle Epoque' 22 mei 2015 – 1 november 2015

G0068	Illustratie "In Marienbad: Nachmittags beim Egerländer",
S00001	Kaartspel "Cartes de luxe N°. 1"

- HOOGSTRATEN

Stedelijk Museum Hoogstraten, tentoonstelling 'Vondsten Vertellen – Archeologische parels uit de Antwerpse Kempen' 2 augustus 2015 – 29 november 2015, 21 archeologische vondsten

ARCH137	Kokerbijl
ARCH28	Pot
ARCH20	Kop drinkgerij
ARCH21	Kop drinkgerij
T03546	Spiraalvormige armbanden
ARCH45	Pot
ARCH136	Bijl wapen
ARCH7	Speerpunt
ARCH100	Pot
ARCH111	Schaal
ARCH109	Pot
ARCH102	Pot
ARCH107	Pot
ARCH89	Pot
ARCH56	Mes snijgereedschap
T03610	Dolk
ARCH12	Bijl wapen
T03609	Bijl wapen
ARCH3	Bijl wapen
T03622	Pijlpunt
T03626	Pijlpunt

- ROERMOND

Historiehuis Roermond, tentoonstelling 'Hollanders hóóren hier ook niet – Roermond 200 jaar bij Nederland' 16 oktober 2015 – 29 februari 2016

T01268	Meettoestel Lotelingen
--------	------------------------

- BRUSSEL

Brussels Museum van de Molen en de Voeding, 'Food & War' 14 september 2015 – 13 september 2016

T01963	Plooi kader
--------	-------------

- VALKENSWAARD

Nederlands Steendrukmuseum, "De Eerste Wereldoorlog, in steendruk", van 27 september 2014 tot en met 26 april 2015.

S00114	Franse prentbriefkaart, 1916
S00121	Prentbriefkaart uit het neutrale Nederland, verstuurd op 28 november 1914.
S00114	M.C. prentbriefkaart, 1916
MS n.g.	Anderson, kaartspel met etui
MS n.g.	Etabl. Brepols, kaartspel
MS_Bib_176	Mosmans Zoon, G., gebedenboek

Bijlage 5: Uitleendienst tentoonstellingsmateriaal

- TURNHOUT
VIVA –SVV 'Vrouwen in de groote oorlog' van 28 februari 2015 tot en met 8 maart 2015
- VOSELAAR
Toerisme Vosselaar vzw '30 jaar Toerisme' van 22 april 2015 tot en met 6 mei 2015
- TURNHOUT
Heemkundekring Het Bezemklokje 'In de ban van de Reuzen' van 3 november 2015 tot en met 23 november 2015
- RETIE
Tekstperiment, 'Kalligrafie' van 11 november tot en met 15 november 2015
- TURNHOUT
OCMW De Wending, expo, van 15 mei tot en met 31 mei 2015
- TURNHOUT
Vzw Toerisme Turnhout, 50 jaar vzw Toerisme, 19 september to en met 27september 2015

Bijlage 6: Preventieve conservatie- en restauratiebehandelingen

Voltooide behandelingen in 2015:

- T01316.2-6 Franciscus Xavéry, schilderij, Landschap met koewachter water puttend
- g.inv. 72 Charters uit het Archief van het Kapittel
- T00815 Weefgetouw
- B0064 Maquette van de Heilig Grafkerk te Jeruzalem
- T00881 –T00882 Delftse wandtegels

Bijlage 7: Object van de maand

In 2015 werden 10 fiches gemaakt:

- 81/ februari: De triomf van de Kerk – Begijnhofmuseum
- 82/ maart: Kleur en schoonheid der bloemen – Taxandriamuseum
- 83/ april: Kaartspelers bij kaarslicht – Museum van de Speelkaart
- 84/ mei: Een apparaatje om sneller te genezen – Gevangenismuseum Merksplas
- 85/ juni: Kaart des Koninkrijks der Nederlanden – Stadsarchief Turnhout
- 86/ juli- augustus: Memoriaalboek – Begijnhofmuseum
- 87/ september: Kruisafneming van Christus – Taxandriamuseum
- 88/ oktober: Reclame voor koffie, 1912- Museum van de Speelkaart
- 89/ november: Aanvraag voor een Arduinen kruis, 1872 – Stadsarchief Turnhout
- 90/ december – januari: Bronzen Vijzel – Begijnhofmuseum

Bijlage 8: Ondersteuning van het documentbeheer bij de stadsdiensten en het OCMW, overzicht van bezoeken.

Volgende bezoeken vonden plaats:

- Januari: Wegen, Groen en Mobiliteit; OCMW Secretariaat; OCMW Rusthuis; OCMW Financiën; Jeugd
- Februari: Wegen, Groen en Mobiliteit; TRAM 41
- Maart: Sport; Lokale Economie; sector Stedelijke Ontwikkeling; Toerisme; Cultuurbeleidscoördinatie; Sporthal; Stadsregio
- April: AGB; Milieu
- Mei: GAS; OCMW Personeel; OCMW Secretariaat; Personeel; Jeugd
- Juni: OCMW Secretariaat; SASK
- Juli: OCMW Secretariaat; OCMW Personeel; TRAM 41; Secretariaat; SAMWD; Personeel; Burgemeester
- Augustus: OCMW Ziekenhuis; Burgemeester; Financiën; Patrimonium
- September: Financiën; Evenementenloket
- Oktober: Kinderopvang; GAS; OCMW Ziekenhuis; Stadsbedrijven; Lokale Economie; Personeel
- November: Lokale Economie
- December: Cultuurbeleidscoördinatie; Huisvesting; OCMW Secretariaat; Erfgoed Noorderkempen

Bijlage 9: Tentoonstellingen

Spelen met de kunst – Walter Dohmen en de achttien koppige koperstekers

Tot 28 februari – Nationaal Museum van de Speelkaart

Werken rond de techniek van de burijsgravure – i.s.m. studenten van RHoK

Aantal bezoekers 2015: 2.124

Geheugenklevers

Tot 28 februari – Nationaal Museum van de Speelkaart

Eindwerk rond speelkaarten door Lore Stessens

Aantal bezoekers 2015: 12.636

De andere verbeeld / verbeeld gevaar

6 februari tot 5 april - Begijnhofkerk en Begijnhofmuseum

Reizende expo over stereotypering in religieuze kunst (1450-1750), aangevuld met een lokaal luik

Aantal bezoekers 2015: 2.520

Blijde gedachten

2 april tot 30 september – Taxandriamuseum en 11 mei tot 31 december: AZ / afdeling oncologie

Creatief project waarbij jongeren werken rond een collectiestuk dat bij hen een blijde gedachte oproept

In samenwerking met Chris Campers (Heilig Graf) en Kris De Hoon

Aantal bezoekers 2015: 3.506

Herinneringen voor de toekomst

26 april tot 31 mei. Kunstenaar Marian Lesage legt met leerlingen van 'De Kameleon' een artistiek traject af op basis van een koffer vol met herinneringen rond de thema's kantnijverheid en de jacht. De resultaten worden getoond op Erfgoeddag.

In samenwerking met Mu-se, FARO, Erfgoedcel Noorderkempen, School De Kameleon en Marian Lesage.

Aantal bezoekers: 614 (bezoekers van Erfgoeddag zijn hierin ook meegeteld)

Nieuwe tijden – De reclame ontdekt het kaartspel

8 juni tot 23 december – Nationaal Museum van de Speelkaart (verlengd tot 30 april 2016)

In de periode 1890-1940 werden speelkaarten in het bijzonder ingezet om nieuwe producten te promoten. Het ging dan vaak om dingen die nu vanzelfsprekend zijn, maar toen als innovatief beschouwd werden: radio, elektriciteit,....

Aantal bezoekers 2015: 7.795

Bijlage 10: Evenementen

Turnhout by night

24 januari – 14 tot 22 uur

Verschillende wandelingen door de verlichte stad met haltes in de musea waar gidsen klaarstaan voor een bondige uitleg –Taxandriamuseum: ook kantdemonstraties

Erfgoeddag – thema ‘Erf!’

26 april van 11 tot 17 uur

Gratis toegang in de musea

Argus-zoektocht

2 mei tot 30 augustus

Zoektocht doorheen de stad met haltes aan de drie musea

Startmoment: 2 mei (happening op de Grote Markt)

Prijsuitreiking: 7 november

Cultuurmarkt Turnhout & Open Monumentendag

13 september

Start van het nieuwe cultuurseizoen met gratis toegang in de musea

Congres International Playing Card Society

9 tot 11 oktober – Nationaal Museum van de Speelkaart

Blik op de valkerij

Zondag 15 november - Taxandriamuseum

Naar aanleiding van de dag van de Valkerij (16 november) wordt in de tuin en binnen in het Taxandriamuseum een tentoonstelling over de valkerij georganiseerd + eventueel rondleiding rond jacht (geen demonstraties!)

Met medewerking van Karrenmuseum, Essen

Kerstmis op het Begijnhof

24 december, 18 tot 21 uur

Duizenden kaarsjes verlichten het Begijnhof, met gratis toegang in het museum

Bijlage 11: Activiteiten

Officiële overdracht archief de Warande aan stad Turnhout

15 januari – Stadsarchief

Toelichting over de inhoud, het inventariseren en de toekomst van het archief + dank aan de vrijwilligers

Bekendmaking winnaar overnachting Hotel Taxandria

29 januari – Taxandriamuseum

Met optreden door Frans van Mierlo, rondleiding, receptie en overnachting

De Raad van Beroerten (1567) en Turnhout

5 februari, 20 uur - Taxandriamuseum

Lezing door Sander Wassing

Een organisatie van de Kring Taxandria

De triomf van de Heilige Kerk (1620)

3 maart – Begijnhofkerk & Corpus Christianorum

Lezing door Marcel Gielis en rondleiding door Gust De Preter

Stabat Mater (Giovanni Battista Pergolesi)

29 maart, 15 uur - Begijnhofkerk

Concert door kamerorkest Collegium Musicum Haganum o.l.v. Zvi Maschkowski

Een organisatie van de Vrienden van het Begijnhof van Turnhout vzw

Elitevorming binnen Turnhoutse en Kempische boerengemeenschappen in de 15de en 16de eeuw

29 april, 20 uur – Taxandriamuseum

Lezing door Eline Van Onacker

Een organisatie van de Kring Taxandria

Dag van de verzamelaar

6 juni – Nationaal Museum van de Speelkaart

Ruilbeurs rond speelkaarten en toebehoren + lezing (14 uur)

Druk in het museum

8-25 januari / 5-22 februari / 5-29 maart / 9-26 april / 7-31 mei / 11-28 juni / 2-9-16-23-30 juli / 6-13-20-27 augustus / 3-7 september / 8-25 oktober / 5-29 november / 10 december – telkens van 14 tot 16 uur

Nationaal Museum van de Speelkaart

Demonstraties van oude druktechnieken op historische drukpersen

Zomer in het museum

Juli en augustus

Gratis toegang + rondleiding op een vaste dag per week

Dinsdag: Taxandriamuseum

Woensdag: Begijnhofmuseum

Donderdag: Speelkaartenmuseum

Lancering nieuwe openingsuren Stadsarchief en virtuele leeszaal

1 september
Avondopening + website

Overdracht archief Jos Huybrechts aan Kring Taxandria & Stadsarchief Turnhout

September 2015

Het verloren koninkrijk, het harde verzet van Belgische orangisten tegen de revolutie (1828-1850)

22 september, 20 uur – Taxandriamuseum
Lezing door Els Witte

Presentatie van het gedigitaliseerde 16de-eeuwse processionale & voorstelling cd Psallentes

23 september 2015 - Begijnhofmuseum

Vertelconcert 'Onder de begijnenkap'

Donderdag 24 september 2015 - Begijnhofkerk
Psallentes (zang) – Nico Sturm (acteur) – Joris Verin (harmonium)
Een organisatie van Festival van Vlaanderen (Mechelen)

Lezing over Reuzen in Vlaanderen

Taxandriamuseum – 22 oktober 2015
Door Johan Vencken en Marcel Dumont
Een organisatie van Heemkundekring Bezemklokje Turnhout

Herdenking Slag van Turnhout

24 oktober, 15-16 uur – Taxandriamuseum
door vzw Slag van Turnhout

Herinneringen aan een wereldberoemd Turnhoutenaar, Paul Janssen

9 december, 20 uur – Taxandriamuseum
Lezing door Harry de Kok

Bijlage 12: Vorming

Focus op het imago van bibliotheek en archief

2 februari - Lamotsite Mechelen

Studiedag van VVBAD rond imagoversterking. Het crowdfundingproject 'Geef de Turnhoutse begijnen een stem' wordt er opgevoerd als één van de inspirerende voorbeelden (toelichting: Ingrid Rombaut)

Doe-het-zelf!

9 februari, 19.30 uur – Het Gevolg

Infoavond rond crowdfunding met de strategie van 'Geef de Turnhoutse Begijnen een stem' als praktische leidraad (toelichting: Ingrid Rombaut)

Een organisatie van De Koep

Marketing: vloek of zegen?

23 maart - Taxandriamuseum

Tweede sessie van een introductiereeks over marketing in de erfgoedsector

Een organisatie van FARO

Praatjes bij plaatjes

11 mei – Red Star Line Antwerpen

Studiedag rond het gebruik van teksten in musea en tentoonstellingen – met toelichting door Filip Cremers

Een organisatie van FARO

Preventieve conservatie – Doe je zo!

17 september en 18 november 2015 – 13.30 tot 17 uur

Nationaal Museum van de Speelkaart

Opleiding over de invloed van temperatuur, luchtvochtigheid, licht, bewaarmaterialen, luchtverontreiniging, schimmels, insecten en knaagdieren op je collectie. Hoe kan je ze meten en met kleine ingrepen de schade beperken?

Lesgever: Karlien De Voecht – i.s.m Erfgoed Noorderkempen

Hoe schrijf ik een historisch verantwoorde tekst?

Stadsarchief – lesgever: Bart Sas

Een organisatie van Heemkunde Vlaanderen

- dinsdag 1 december 2015: Kennismaking met de bronnen en toepassen van historische kritiek
- dinsdag 8 december 2015: Aan de slag met bronnen rond handel en industrie en met fiscale bronnen
- dinsdag 15 december 2015: Aan de slag met bronnen rond ruimtelijke ordening, openbare gezondheid en milieu
- dinsdag 12 januari 2015: Van werkstuk tot publicatie

Telkens van 19 uur tot 21.30 uur

Bijlage 13: Voor kinderen, scholen en families

Oorlogsbinken

Permanent - Stadsarchief

Educatief pakket rond W.O. I voor de drie graden van het lager onderwijs

De andere verbeeld / verbeeld gevaar

6 februari tot 5 april / Begijnhofkerk en Begijnhofmuseum

Educatieve pakket rond de gelijknamige tentoonstelling voor het secundair onderwijs + zoektocht voor het lager onderwijs

Vieze Vingers – Workshop ‘Kaartmonsters drukken met behangpapier’

9 tot 13 maart – Nationaal Museum van de Speelkaart

Op een historische drukpers drukken kinderen hun zelfgemaakte drukvorm af die gemaakt is uit stukjes behangpapier

Voor leerlingen van de lagere school (eerste graad)

Vieze Vingers – Een tarokspel vol verrassingen, dieren op speelkaarten

16 tot 20 maart – Nationaal Museum van de Speelkaart

Leerlingen kerven hun favoriete dier in karton en maken een afdruk met een historische drukpers

Voor de tweede graad van de lagere school

Vondsten vertellen

20 tot 30 april – Taxandriamuseum

Workshops archeologie voor de derde graad van het lager onderwijs, die aangeboden worden in een arrangement met filmfestival MOOOV

Educatief arrangement gericht op scholen, film in combinatie met workshop of rondleiding

Drukateliers

20-30 april – Nationaal Museum van de Speelkaart

Workshops voor het lager onderwijs die aangeboden worden in een arrangement met filmfestival MOOOV

Kempense Klaprozen

Educatief project waarbij leerlingen werken rond Turnhoutse gesneuvelden tijdens W.O.I

In samenwerking met Erfgoed Noorderkempen

Picknick in de museumtuin

Elke dinsdag van augustus vanaf 12 uur – Taxandriamuseum

Mogelijkheid tot picknicken in de achtertuin - randanimatie: mobiele bib, volksspelen, dans

Maak je eigen wapenschild

11 augustus - Taxandriamuseum

Picknick in de museumtuin + workshop

In samenwerking met Turnhout Speelt

Bezoek aan het Taxandriamuseum + zoektocht

11 augustus

Voor kleuters – i.s.m. Turnhout Speelt

Vlieg door Turnhout / juli - augustus

Op verschillende locaties in Turnhout zaten zeven schatten van Vlieg verstopt. Om ze te vinden moesten kinderen van 4 tot 12 jaar telkens een schattenzoektocht of activiteit doen, waardoor ze een stempel kregen. Verzamelde stempels konden ingeruild worden voor presentjes. De organisatie gebeurde in samenwerking met Cultuurnet Vlaanderen (Vliegactie). Thema van 2015 was 'geluid'. De instellingen die tot het parcours behoorden zijn:

- Bibliotheek
- Natuurpunt Museum
- Begijnhofmuseum
- Taxandriamuseum
- Nationaal Museum van de Speelkaart
- De Warande
- Stadsboerderij

Nieuwe Tijden

Algemeen educatief pakket rond reclame, samengesteld door Anouk Van Lier

Drie uitdiepingen:

- Stereotypen in reclame
- Verboden reclame
- Verpakkingen

Tijdstip: Najaar 2015

Voor leerlingen van 12 tot 16 jaar

Kunstendag voor Kinderen / zondag 15 november 2015

In het Nationaal Museum van de Speelkaart kon je tarotkaarten stempelen. In het Taxandriamuseum kon je parelweven of draagtas stempelen. Kinderen konden doorlopend van 11 tot 17 uur terecht in onze musea.

Bijlage 14: Senioren

Bezoek Woonzorgcentrum de Wendin, Turnhout

20 januari – Taxandriamuseum

Rondleiding door Trees Voorts voor bewoners van WZC De Wending, met een individuele begeleiding door leerlingen van het Heilig Graf

→ wordt ook aangeboden aan andere woonzorgcentra

Bezoek Woonzorgcentrum Smeedes Hof, Oud-Turnhout

8 september – Taxandriamuseum

Hartenslag

18 november – WZC De Wending

(Over)grootouders en (achter)kleinkinderen spelen samen kaartspelletjes

Met medewerking van de jongerengidsen

Bijlage 15: Krantenartikels 2015

• Archief dient niet voor in de kelder	GVA	16-01-2015
• Franky Miro wint nacht in Hotel Taxandra	HLN	13-01-2015
• De andere verbeeld verbeeld gevaar	Kerk en Leven	25-02-2015
• Minister erkent depot voor erfgoed	HLN	17-07-2015
• House of Cards in Turnhout	DM	12-08-2015
• Wereldhoofdstad van de speelkaart	GVA	09-10-2015
• Doodsprentjes leven voort deel 1	GVA	13-10-2015
• Doodsprentjes leven voort deel 2	GVA	13-10-2015
• Driem Tiem wint rondleiding en filmvertoning in Taxandriamuseum	NB	06-11-2015

Warande draagt archief over aan stad

“Een archief dient niet voor in de kelder”

Turnhout

Een groot deel van het archief van de Warande is opgesloten in het stadskantoor. Wie moeite heeft om het te bereiken, moet de Warande cultuurtempel, kan die bereikbaar maken.

De Warande opende in 1972 als een van de eerste Vlaamse culturele centra de deuren. In 2009 werd het een provinciaal cultuurobject. Bij die gelegenheid werd het archief over te dragen aan de stad Turnhout.

Al die jaren werden alle presentaties, persknipsels, verslagen en beslissingen opgeslagen in een kelder in de woonwoning boven het podium. “Met veel enthousiasme en geliefd in de woonwoning van mijn archief”, vertelt Warande-directeur Staf Feilichmans, “maar met een evenveel groter geluk aan het einde van het onderzoek en structureren ervan. “Het archief was letterlijk en figuurlijk moeilijk toegankelijk en werd dus ook alleen maar gebruikt.

Sinds 2005 ging een plingvrijheidsplan, onder leiding van Filip Verbeke, aan de slag om het archief te ordenen. “We hebben die 800 documenten opgesloten in de kelder”, vertelt stadarchivaris Bart Sas. “Met bijvoorbeeld de 3000 affiches van elk evenement dat plaatsgevonden werd in de Warande en de 100 veldboeken met opnames van optredens”, zegt Sas. Hij is ervan overtuigd dat de informatie is voor het archief. “De Warande is een grote naam in Vlaanderen. We hopen dat het niet alleen door onderzoekers geraadpleegd zal worden, maar ook door mensen die een speciale band hebben met het cultuurhuis.”

“We zijn vooral blij dat het archief concreet wordt voor een groot publiek”, zegt Staf Feilichmans. “Het archief dient niet om in vrolijke kelders weg te steken, maar om een geweten om gelezen op te laten.”

Tegen 2017 leest het archief terug naar de voormalige bibliotheek in de Warande. **Janet**

Stadarchivaris Bart Sas leest in een agenda van Eric Anthonis, de eerste directeur van de Warande. van wouter anthonis

TURNHOUT

FRANKY MIRO WINT 'NACHT IN HET MUSEUM' MET LOFLIED

Frans Van Mierlo, ook wel bekend onder zijn artiestennaam Franky Miro, ontwaakte gistermorgen met zijn echtgenote in het Taxandria museum in Turnhout. Hij had een overnachting in het museum gewonnen met de wedstrijd 'Hotel Taxandria'.

Het Taxandriamuseum schreef afgelopen herfst een wedstrijd uit met als eerste prijs een overnachting en ontbijt voor maximum vier personen in het museum. Als opdracht moesten de deelnemers aan de wedstrijd drie argumenten geven die ze zouden gebruiken om vrienden naar Turnhout te lokken. De jury koos voor Frans Van Mierlo. Hij schreef een loflied met als titel 'Oh mijn heerlijk Turnhout'.

«Het loflied heeft geen pretentie. Het is een klassieke meezinger die zich als een anker in je hoofd plant en je dagenlang doet meedinen op de melodie en het refrein», aldus de jury. «De tekst is van Frans zelf, de muziek werd geschreven door Paul Vermeyen en het resultaat mag er zijn.»

In het lied zingt Franky Miro onder meer het volgende: «Dus mensen wees welkom in Turnhout, een gids neemt je graag mee op stap. En leidt je langs pleinen en steegjes, zo verder naar 't Hert van de stad. 't Stadhuis met de Reuzen van Turnhout, Begijnhof, Warande, Kasteel, Cultuur en Musea beleven, de speel-kaarten-stad biedt zoveel. Oh mijn heerlijk Turnhout, de stad waar ik van hou. Jij bent voor mij een droom, ik blijf jou heel mijn leven trouw.»

Het lied dat Franky Miro schreef, kan bekeurd worden door zijn artiestennaam in te geven op Youtube.com/jvn

Frans Van Mierlo en zijn vrouw drinken een glaasje in bed, opgemaakt tussen de museumstukken. Foto Ton Wiggeraad

KERK & leven

08

WEDNESDAG
10 FEBRUARI 2016
14.30 uur

WILDE WAPEN
SIMPPLICIUS WILDE WAPEN
D.C. WILDE
KUNSTEN
PROSTITUERING
BOOP-PIETEN

JOHANNA, 182
DE LUTHERSE KERK
FACILITAIR
KUNSTEN

© Foto: J. J. J. J.

TURNHOUT BINNENSTAD

GESPREK MET KAREN WYCKMAES, ZIEL VAN DE TENTONSTELLING De andere verbeeld/verbeeld gevaar

De andere verbeeld/verbeeld gevaar. De tentoonstelling 'De andere verbeeld/verbeeld gevaar' van Karen Wyckmaes in de Kerk van Turnhout. De kunstenaar onderzoekt de relatie tussen beeld en taal, en de manier waarop we de wereld om ons heen zien en ervaren. De tentoonstelling is te zien van 10 februari tot 14 maart 2016 in de Kerk van Turnhout.

Tentoonstelling 'De andere verbeeld/verbeeld gevaar' van Karen Wyckmaes in de Kerk van Turnhout. De kunstenaar onderzoekt de relatie tussen beeld en taal, en de manier waarop we de wereld om ons heen zien en ervaren. De tentoonstelling is te zien van 10 februari tot 14 maart 2016 in de Kerk van Turnhout.

De andere verbeeld/verbeeld gevaar. De tentoonstelling 'De andere verbeeld/verbeeld gevaar' van Karen Wyckmaes in de Kerk van Turnhout. De kunstenaar onderzoekt de relatie tussen beeld en taal, en de manier waarop we de wereld om ons heen zien en ervaren. De tentoonstelling is te zien van 10 februari tot 14 maart 2016 in de Kerk van Turnhout.

De andere verbeeld/verbeeld gevaar. De tentoonstelling 'De andere verbeeld/verbeeld gevaar' van Karen Wyckmaes in de Kerk van Turnhout. De kunstenaar onderzoekt de relatie tussen beeld en taal, en de manier waarop we de wereld om ons heen zien en ervaren. De tentoonstelling is te zien van 10 februari tot 14 maart 2016 in de Kerk van Turnhout.

TURNHOUT

Minister erkent depot voor erfgoed TRAM 41

Het depot van het Turnhoutse Route Archief en Musea (TRAM 41) is door Vlaams minister Geert Bourgeois (N-VA) erkend als onroerende erfgoeddepot. Dat is een ruimte met een onderzoeksruimte waar archeologische vondsten en onderdelen van beschermd erfgoed in optimale omstandigheden bewaard worden. Het depot van TRAM 41 bevindt zich in het Nationaal Museum van de Speelkaart in de Druivenstraat in Turnhout. Het wordt beheerd door de stad. Door de Vlaamse erkenning kunnen vanaf nu ook andere gemeenten die zijn aangesloten bij Erfgoed Noorderkempen archeologische vondsten deponeren in Turnhout. De andere gemeenten zijn Arendonk, Baarle-Hertog, Beerse, Hoogstraten, Kasterlee, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels, Rijkvorsel, Turnhout en Vosselaar. (DVG)

Waarom niet eens een museum waarvan je vooraf zeker weet dat je geen uren in de rij moet staan?
Vandaag: **HET MUSEUM VAN DE SPEELKAART**
in Turnhout

En van de populairste objecten in het museum is de bak 611 een door Carla Mundt geproduceerde afvalbak vol speelkaarten, waarin bezoekers mogen grabbelen. © MUSEUM VAN DE SPEELKAART

House of Cards in Turnhout

De eerstvolgende keer dat je met een wild gebaar je troefkaarten op tafel mept, moet je er misschien even bij stilstaan waar ze precies ook weer vandaan kwamen. 'Dit is het Nationaal Museum van de Speelkaart. Maar ook wel een beetje van de persvrijheid.'

DOUGLAS DE CONINCK

4 Dat vleegvel alleen al weegt zes ton", wijft Peter Maes, de kortgebroekte gids. "Ze hebben de oude stoommachine in stukken en broken gevonden in een oude legerloot in Tielenkamp. Negentien jaar zijn ze bezig geweest met de restauratie. Alleen maar meten en zelf weg in de kaart". Hij wijst naar de oude fabriek van de fabriek van de kaart. Er is een man van 90 die de nog elke donderdag de werking komt demonstreren.

Na het godsvetgen pijp- en tabaksmuseum van Sint-Niklaas, het in een dorpscafé verborgen nationaal museum van de telefoon en het ontroeglijk te vinden brandwermuseum, trekt een mens niet meteen met hoge verwachtingen naar het Nationaal Museum van de Speelkaart. Het contrast kan niet groter zijn. Dit museum is allerleest vindbaar. Het heeft ramen, er is een balie, er zijn gidsen en er is zelfs een catalogus. En er is alibi. Het is een echt museum, met ook nog eens een persmap, die zegt: "Het museum dankt zijn ontstaan aan een toevallig gesprek aan een cafetabel in de zomer van 1967."

Pieter Corbeels

Of de naam Pieter Corbeels (1755-1799) ergens een beetje doet rinkelen, wil de gids eerst en vooral vermelden.

"Hij was drukker en verspreider van opruiende pamfletten in Leuven ten tijde van de Franse benemer en de boerenkrijg. Dan op een dag werd het hem in Leuven te heet onder de velden en vluchtte hij naar hier, naar Turnhout. Een soort rovershol nog in die tijd, een dorp waar je je makkelijker kon verborgen, waar verder toch niets was. En wat deed hij, eens aangekomen? Hij opnuite opruiende pamfletten tegen de Franse bezetter drukken en verspreiden. Tot hij dan toch werd ontdekt door de Fransen en tegen hem failliet werd in Doornik."

Pieter Corbeels had een leerjongen en zijn

naam klinkt in de wereld van het en papier al iets bekender: Philippus-Jacobus Brepols (1778-1845), Brepols was in overleg met de weduwe van zijn broer gestopt met het drukken van opruiende pamfletten en overgeschakeld op iets dat hem matigter leek, dat hem ook betaaldes minder problemen zou opleveren.

"Halfweg de negentiende eeuw waren er in Turnhout lachdrukkers, groot en klein", weet onze gids. "De stad groeide, leefde van de speelkaart."

En er was de Belgische grondwet, 1830. De meen liberale tot dan toe, met een bijna onbegrensde persvrijheid. Ze bracht politieke slanders en alle mogelijke controles naar dit nieuwe land. Hun boeken werden hier gedrukt, waar dat allemaal mocht, omdat ook iemand als Pieter Corbeels er zijn leven voor had gegeven.

Een vergesde foto brengt de stadij der papierbewerks uit 1915 in beeld. Er zijn opvallend veel kinderen met een siggezicht naar de lens te staren. Jongtjes werden vanaf hun zesde al naar de speelkaartfabriek gestuurd, om kaarten te schikken en te verpakken. Ze kregen af en toe een boefje, maar dat stelde weinig voor. Dat 1915 niet cridagjaar was voor de speelkaartenindustrie mag niet verworden. Die waarde

'We wilden geen opstelling van dode dingen. Kinderen kunnen hun eigen tekeningen komen bedrukken met de persen'

PETER MAES
GIDS

immers altijd goed in tijden van oorlog, aangezien soldaten over het algemeen weinig anders omhanden hebben. Een prent leert: "Het drukken van speelkaarten is onder de Duitse bezetter het belangrijkste. Het krijgt absolute voorrang, zoals het gieten van kanonnen."

Na elke oorlog moest goed worden nagedacht over nieuwe toepassingsspleiden, nieuwe spelletjes, nieuwe reclamecampagnes voor - hoofdzakelijk - sigaretten en bier. Nieuwe kaarten. Het pokerspel. De firma Brepols voorzag ook de waarzegger op de kermis van werkmatiaal.

Eerste joker

Ergens in een gang op het gelijkvloers staren we naar een afbeelding van 3 werelds eerste joker.

We schrijven 1822. A tie 52 kaarten komen uit één papiervel, in vijf rijen van elf. "De kwestie van iets matig te doen met de drie overblijvende kaarten is er één waar men zich jaren het hoofd over heeft gebogen. Toen is de joker bedacht."

Het borfje naast de honderd jaar oude steendrukkers zegt: "Verstandige mensen raken het tentoongesteld materiaal niet aan. Voor de anderen is het verboden."

Meer nog dan een museum van speelkaarten, is het er een van oude drukpersen. "Met dat verschil dat ze allemaal nog werken", zegt Peter Maes. "Wij hebben het geluk gehad dat oude fabrieksbeders ruim op tijd hebben ingezet van voorwaarde er in de jaren 60 en 70 verloren dreigde te gaan, toen veel drukkerijen

sloken of fusioneerden en uitwisten naar de rand van de stad. Mensen hebben zich bestimmerd om hun machines. Ze gingen in de technische school aanknopen voor wisselstukken als die nergens meer te vinden waren. En zo is de kermis over deze machines doorgegeven. We wilden geen opstelling van dode dingen. Kinderen kunnen op donderdag hun eigen tekeningen komen bedrukken."

Er is tien jaar lang jeppig gestakeld en gefinprovoerd voor het aan de calfoog bedachte idee tot iets concreets mocht leiden. "De eerste jaren rasgode de industrie eerder lawaai tot rugpief op het nieuwe museum", zegt de persmap. "Het belang werd niet erkend en liever nog dan stukken te doneren, verkopen sommige bedrijfsbeders de schrootloop."

In 1977 werd de wv van een groep vrijwilligers als stedelijke dienst geadopteerd door Turnhout, dat het museum in 1989 onderbracht in een verbouwd fabriekspand in het hart van de stad. Onze gids laat het pronkstuk draaien, de stoommachine uit 1896. Hij vindt het altijd weer geweldig om de startknop te mogen indrukken en te vertellen. "Nu zit die gewoon onder uw motorkap, maar in die jaren hield deze machineer honderd mensen aan het werk."

Het Nationaal Museum van de Speelkaart elke dag (10-17 uur) open, behalve op maandag. Druivenstraat 18, Turnhout speelkaartenmuseum.be

► Het pronkstuk van het museum, de stoommachine uit 1896. 'Nu zit die gewoon onder uw motorkap, maar toen hield ze 600 mensen aan het werk', zegt gids Peter Maes. © SAS BOGAERTS

Turnhout

Het kaateld van de herbergen van Debat en speelkaarten, dat zijn de twee thematische attracties die autobestuurders van de E14 naar Turnhout moeten kloeken. Al meer dan tweehonderd jaar is de hoofdstad van de koppen wereldwijd bekend voor de productie van speelkaarten. Tijdens een internationaal congres dit weekend in het Nationaal Museum van de Speelkaart weet vooral naar het verleden gekleken. Ondertussen bouwt meerkloeken Cartamundi de toekomst van de speelkaart wederom met onder meer een app en gepersonaliseerde decks.

Wereldhoofdstad van de speelkaarten

Europese verzamelaars zakken af naar Speelkaartenmuseum en Cartamundi

2019 DECK
"Dagelijks ligt die 52 stukjes papier bijna 200 jaar samen zijn gebleven"

RECHTOEK
"Het was het einde van de tijd voor de speelkaart"

PERVALENTIA
"Het kaartspel was de belangrijkste vorm van vermaak voor de aristocratie"

2019 DECK
"Dagelijks ligt die 52 stukjes papier bijna 200 jaar samen zijn gebleven"

RECHTOEK
"Het was het einde van de tijd voor de speelkaart"

PERVALENTIA
"Het kaartspel was de belangrijkste vorm van vermaak voor de aristocratie"

RECHTOEK
"Het was het einde van de tijd voor de speelkaart"

PERVALENTIA
"Het kaartspel was de belangrijkste vorm van vermaak voor de aristocratie"

Schepenen bouwen kaartenhuizen

Cartamundi wint publieksprijs Gezond Award

Schepenen bouwen kaartenhuizen
"Het spel is een combinatie van strategie en toeval"

Cartamundi wint publieksprijs Gezond Award
"Het spel is een combinatie van strategie en toeval"

Stadsarchief Turnhout bewaart 100.000 herdenkingskaartjes

Doodsprentjes leven voort

Ben je op zoek naar een bidprentje? De kans is groot dat je het in het Stadsarchief van Turnhout vindt. Daar zijn al meer dan 100.000 Koninklijke bidprenten gesorteerd en weggeborgen. Het Stadsarchief heeft de prooi van verschillende doodsprenten in de wijk omgeving. En de uitbreide wordt nog elke dag groter. Voor een groot deel is dat het werk van vrijwilliger André Van Gansbeke (67).

Tekst: Raaf Sels - Foto's: Hans De Deken

Bij het Stadsarchief in Turnhout worden veel bidprenten bewaard. Deze worden vaak gebruikt om de overlevenden te troosten na de dood van een dierbare. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

"Het is heel mooi om te zien dat deze bidprenten nog steeds worden gebruikt", zegt André Van Gansbeke. "Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft."

Van Dijk en Van Dyck
Wanneer de overlevenden van Turnhout de bidprenten van de overledene krijgen, is het een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

Collectie Stadsarchief Turnhout

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

"Als ik even genoeg heb van bidprenten, ga ik boekjes of folders digitaliseren"

André Van Gansbeke is bezig met het digitaliseren van de bidprenten. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

1918
Doodsprentje van een overledene. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene niet is vergeten. Het is ook een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft. Het is een manier om de overlevenden te laten weten dat de overledene nog leeft.

Collectie Stadsarchief Turnhout

Amateurfotografen in victoriaanse outfit kapen nootdrijs weg

Driem Tiem wint rondleiding en filmvertoning in Taxandriamuseum

TURNHOUT

Het Driem Tiem, een Victoriaans uitgedost gezelschap van amateurfotografen, vergaarde de meeste stemmen in een fotowedstrijd van het Taxandriamuseum. Zaterdag worden ze beloond met een rondleiding en filmvertoning in het museum.

WOUTER ADRIAENSEN

Tijdens het MOOOV filmfestival van afgelopen voorjaar had het Taxandriamuseum, het museum over de Turnhoutse stadsregio, een promostand in Utopolis Turnhout. Bezoekers konden een foto nemen in een bed, dat verwees naar Hotel Taxandria, de vaste opstelling van het museum. Vervolgens was het kwestie om zo veel mogelijk likes te krijgen voor de foto via de Facebookpagina van Hotel Taxandria.

286 likes

"Nee, we hebben geen beroep gedaan op een illegale click farm in Bangladesh", zegt Walter Verheijen die met zijn foto 286 likes haalde, bijna vier keer meer dan de tweede in de eindstand. "We waren met achten en hebben een grote vrienden-groep. De foto werd vaak gedeeld, na een week was het eigenlijk al duidelijk dat wij zouden winnen."

Het 'Driem Tiem', zoals Walter en zijn vrienden zich

• Walter Verheijen schrikt wakker op de winnende foto.

noemen, bestaat uit een kleine twintig amateurfotografen. "We zijn geen fotoclub maar een echte vrienden-groep. Om de twee weken komen we samen in het Klaverhof langs het kanaal, dat is zowat ons stamcafé." Andere activiteiten worden via Facebook gepland. "We gaan wandelen, barbecueën, fietsen, picknicken, onlangs zijn we nog een weekendje naar Rotterdam geweest. Wie goesting heeft om mee te doen, is welkom, de rest kan nagenieten via de foto's die we achteraf met elkaar delen."

Het Driem Tiem gaat geregeld fotograferen op evenementen en belandde zo enkele

jaren geleden op de Nederlandse Elf Fantasy Fair. "Daar lopen mensen verkleed als allerlei creaturen, van holbewoners tot figuren uit Star Wars. Wij hebben ons dan maar een beetje Victoriaans uitgedost."

Acteertalent

Dat de foto van Walter zoveel bijval kende, zal ook wel te maken hebben met het knappe staaltje acteertalent dat het Driem Tiem toonde. "Dirk, Pascale, Mieke, Peter, Rudy en Christel staan te huilen rond mijn bed omdat ze denken dat ik dood ben, maar ik schiet op hetzelfde moment wakker. Met de

Franciscusgezellen speelde ik toen Scrooge, daar heb ik mijn slaapkleed en -muts ontleend."

Ook zaterdag kruipen Walter en de rest van het Driem Tiem in hun Victoriaanse outfits. Voor hun ludieke foto worden ze beloond met een avondje uit in het Taxandriamuseum, waar ze een rondleiding met gids krijgen en nadien kunnen genieten van Relatos Salvajes. "Een zwarte komedie, naar het schijnt. We kijken er allemaal al naar uit. Voordien doen we voor ons plezier nog een fotoshoot in het kasteel van Turnhout, in de rechtbank en andere plekken waar we mogen komen."

Bijlage 16: voorbeeld van externe communicatie - provincie Antwerpen

**HOTEL
TAXANDRIA**

Een hotel dat enkel onderdak geeft aan historische figuren. Ontdek er hun kijk op de geschiedenis van de Antwerpse Kempen.

Leuke arrangementen met andere Turnhoutse troeven mogelijk.

TAXANDRIAMUSEUM BEGJINENSTRAAT 28 TURNHOUT
WWW.TAXANDRIAMUSEUM.BE

Het museum maakt deel uit van TRAM41 - Turnhoutse Pouta Antwerpen Musea

BEGJNHOFMUSEUM TURNHOUT

ONTDEK DE VERDWENEN WERELD VAN DE TURNHOUTSE BEGJINEN EN BELUJSTER HUN GEZANGEN TERWIJL JE DIGITAAL DOOR HET MUZIEKHANDSCHRIFT BLADERT.

- EEN VLAAMS TOPSTUK KREEG EEN TOPPRESENTATIE! -

BEGJNHOFMUSEUM, BEGJNHOF 58, TURNHOUT (BELGIË)
WWW.BEGJNHOFMUSEUM.BE

Bijlage 17: Voorlopig financieel verslag 2015 (stand 25/3/2016)

UITGAVEN

personeelskosten		1.468.666,77
<u>investeringen in vaste activa</u>		
gebouwen		22.943,74
<u>kosten inhoudelijke werking</u>		
<u>behoud en beheer</u>	totaal	25.525,84
restauratie	13.555,10	
conservatiemateriaal	11.970,74	
<u>publiekswerking</u>	totaal	104.557,51
<u>collectievorming</u>	totaal	10.170,90
collectiestukken	5.190,00	
boeken, documentatie	4.980,90	
<u>wetenschappelijke werking</u>		n.v.t.*
<u>andere kosten</u>	totaal	16.414,61
administratieve werkingskosten		2.100,91
technische werkingskosten		14.313,70
<u>werkingskosten gebouwen</u>	totaal	133.350,88
werkingskosten	120.816,04	
verzekeringskosten	7.400,00	
huur gebouwen	5.134,84	
toelagen aan Meduceum & stichtende verenigingen		9.000
TOTAAL UITGAVEN		1.790.630,25

INKOMSTEN

verhuur tentoonstellingsmateriaal		203,80
ticketverkoop en verkoop museumshops		25.926,50
diverse operationele opbrengsten		8.227,51
subsidies provinciebestuur		125.000,00
TOTAAL INKOMSTEN		159.357,81

* zie personeelskosten

Team Turnhoutse
Route Archief & Musea

